

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Голова Правління
ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»

О.В. Музичко

вересня 2023 р.

ЗМІНИ ТА ДОПОВНЕННЯ № 1
ДО ПРАВИЛ
ДОБРОВІЛЬНОГО СТРАХУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ
від 17.06.2014
шляхом викладення їх в новій редакції

КИЇВ – 2023

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. На підставі цих «Правил добровільного страхування сільськогосподарської продукції» (далі – Правила) ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА» (далі – Страховик) укладає з дієздатними фізичними та юридичними особами (далі - Страхувальниками) договори добровільного страхування сільськогосподарської продукції (далі - Договори страхування), а саме:

1.1.1. сільськогосподарських культур (посівів, насаджень, врожаю тощо);

1.1.2. сільськогосподарських тварин/птиці;

1.1.3. іншої сільськогосподарської продукції.

1.2. Ці Правила встановлюють загальні умови і порядок укладання Договорів страхування. Конкретні умови страхування визначаються при укладанні Договорів страхування. За згодою сторін у Договір страхування можуть бути включені також інші умови, що не суперечать цим Правилам та закону.

1.3. Відповідно до міжнародних систем страхування, які вимагають застосування уніфікованих умов страхування, Договори страхування укладаються відповідно до таких умов страхування, з урахуванням вимог, передбачених Законом України «Про страхування».

2. ОСНОВНІ ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ, ЩО ЗАСТОСОВУЮТЬСЯ В ЦИХ ПРАВИЛАХ

2.1. Страхові терміни та загальні визначення:

2.1.1. **бездіяльність** - нездійснення особою дій та заходів, які вона могла та повинна була здійснити щодо усунення обставин, які підвищують ступінь ризику;

2.1.2. **буря** – сильний вітер, зафіксований гідрометеорологічним центром, швидкість якого становить від 25 м/с і більше, який може супроводжуватись атмосферними опадами;

2.1.3. **Вигодонабувач** – фізична чи юридична особа, яка може зазнати збитків у результаті настання страхового випадку, призначена Страхувальником при укладанні Договору страхування для отримання страхового відшкодування;

2.1.4. **град** (крупний град) – вид атмосферних опадів, що являють собою льодяні утворення, діаметром від 4-5 мм, які випадають влітку, як правило із зливовим дощем або під час грози, і викликають загибель або пошкодження сільськогосподарської продукції в результаті безпосередньої механічної дії на неї;

2.1.5. **Договір страхування** – письмова угода між Страхувальником і Страховиком, згідно з якою Страховик бере на себе зобов'язання у разі настання страхового випадку здійснити страхову виплату Страхувальнику або іншій особі, визначеній у Договорі страхування Страхувальником, на користь якої укладено Договір страхування (подати допомогу, виконати послугу тощо), а Страхувальник зобов'язується сплачувати страхові платежі у визначені строки і виконувати інші умови Договору страхування;

2.1.6. **заява на страхування** – відомості, надані Страхувальником письмово за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявлений намір про укладання Договору страхування;

2.1.7. **земельний або земельно-водний сель** – потік ґрунту або муловий (земельно-водний) потік, що відбувається під час рясних опадів у горах чи передгір'ях, викликає загибель чи пошкодження сільськогосподарської продукції;

2.1.8. **зсув** – зміщення великих мас ґрунту, що викликає пошкодження чи загибель сільськогосподарської продукції або зміщення мас гірських порід вниз по схилу під дією сили земного тяжіння на більш низький рівень без втрати контакту з нерухомою основою;

2.1.9. **злива** (сильна злива) – сильний дощ з кількістю опадів 30 мм і більше за 1 годину і менше, зафіксоване гідрометеорологічним центром;

2.1.10. **лавина** – швидкий рух снігу вниз зі схилу в результаті дії сил земного тяжіння;

2.1.11. **землетрус** - пружинні коливання земної кори, сила яких перевищує 3 бали за шкалою Ріхтера, зумовлені природними географічними явищами, що викликають розломи, зсуви, зміщення ділянок земної поверхні;

2.1.12. **індексне страхування** – страхування сільськогосподарської продукції на основі розрахованих певних індексів багаторічних показників, наприклад середньої врожайності

сільськогосподарської культури по адміністративній одиниці (індекс врожайності), індексу показників погоди за окремих період, індексу загибелі сільськогосподарських тварин/птиці тощо. Для цілей страхування індекси розраховуються за багаторічними показниками строком не менше 15 (п'ятнадцяти) років;

2.1.13. **інші непередбачені ситуації** – непередбачені ситуації, викликані діями сторони, що не є стороною Договору страхування (масові заворушення, страйки, локаути, громадські демонстрації, порушення громадського порядку тощо), що призвели до знищення та/або пошкодження застрахованої сільськогосподарської продукції;

2.1.14. **катастрофічний ризик у сільському господарстві** - надзвичайні ситуації техногенного і природного характеру, велика сукупність або масштаби проявів стихійних сил природи (посуха, град, морози, повені тощо) і діяльності людини у процесі створення матеріальних благ (аварії, пожежі тощо), що завдають збитки у значних розмірах;

2.1.15. **ліміт відповідальності Страховика** – максимальний розмір страхового відшкодування по одному страховому випадку, по окремому страховому ризику або в цілому за Договором страхування тощо;

2.1.16. **мультиризикове страхування** – страхування сільськогосподарської продукції від певного переліку ризиків. За Договорами мультиризикового страхування можуть покриватись всі ризики (окремі або їх комбінації);

2.1.17. **опціон ціни** – визначені та фіксовані Страховиком для Страхувальника варіанти цін на сільськогосподарську продукцію, які використовуються для цілей страхування;

2.1.18. **паводок** (повінь, поводь, високі рівні води) – значні затоплення суходолу в результаті підняття рівня води вище звичайного рівня внаслідок рясних опадів, швидкого танення снігів, утворення крижаних заторів або коли вітер жене воду з боку моря в гирла річок;

2.1.19. **падіння літальних апаратів, їх уламків, частин чи вантажу** – збиток, заподіяний сільськогосподарській продукції внаслідок падіння літальних апаратів, що пілотуються, їх частин, уламків чи вантажу;

2.1.20. **пожежа** (крім лісових пожеж) – неконтрольований процес горіння, що супроводжується знищенням сільськогосподарської продукції в результаті дії вогню (в тому числі викликаного ударом блискавки, аварією електромережі, вибухом, самозайманням, тощо), що здатний самостійно поширюватися поза місцями, спеціально призначеними для його розведення і підтримання, а також пошкодження або знищення застрахованих предметів продуктами горіння і засобами пожежогасіння, що застосовуються з метою попередження пожежі;

2.1.21. **пошкодження тваринами (напад тварин)** – дії тварин (сільськогосподарських, домашніх, диких тощо), направлені щодо сільськогосподарської продукції;

2.1.22. **протиправні дії третіх осіб** – одна або кілька з зазначених дій сторонніх (третіх) осіб, які не є стороною Договору страхування, щодо застрахованої сільськогосподарської продукції: крадіжка, грабїж, хуліганство, розбїй, напад озброєної банди, підпал та інше умисне знищення або пошкодження застрахованої сільськогосподарської продукції (акти вандалізму, підрив, пошкодження посівів третіми особами, руйнування, пошкодження чи викрадення покриттів і несучих конструкцій теплиць, парників, оранжерей, що викликає пошкодження або знищення сільськогосподарських культур, які вирощуються в закритому ґрунті та інші дії сторонніх (третіх) осіб щодо застрахованої сільськогосподарської продукції, зазначені в Договорі страхування). При цьому:

2.1.22.1. крадіжка – таємне викрадення застрахованої сільськогосподарської продукції з території страхового покриття шляхом проникнення в закриті приміщення з використанням відмичок, підроблених ключів, інших інструментів або технічних засобів, а також зі зломом конструктивних елементів будівель і приміщень;

2.1.22.2. грабїж – відкрите викрадення застрахованої сільськогосподарської продукції з території страхового покриття;

2.1.22.3. хуліганство – грубе порушення громадського порядку з мотивів явної неповаги до суспільства, що супроводжується особливою зухвалістю чи винятковим цинізмом;

2.1.22.4. розбїй – напад з метою заволодіння застрахованою сільськогосподарською продукцією, поєднаний із насильством, небезпечним для життя чи здоров'я особи, яка зазнала

нападу, або з погрозою застосування такого насильства;

2.1.22.5. **напад озброєної банди** – напад озброєної банди на підприємства, організації, установи чи окремих осіб, що призвів до пошкодження або знищення застрахованої сільськогосподарської продукції;

2.1.22.6. **підпал** – свідоме викликання пожежі шляхом застосування джерела вогню до певних об'єктів.

2.1.23. **сильна спека** – підвищення температури повітря (поверхні ґрунту) до 35-40°C і вище, що призводить до пошкоджень та загибелі сільськогосподарської продукції;

2.1.24. **сильний мороз** – зниження температури повітря (поверхні ґрунту) нижче мінус 10°C на Південному узбережжі Криму, нижче мінус 30°C у південній частині України, нижче мінус 35°C на решті території України, що призводить до пошкоджень та загибелі сільськогосподарської продукції;

2.1.25. **смерч** – сильний вихор, який опускається з основи купчасто-дошової хмари у вигляді темної вирви чи хобота і має вертикальну вісь, невеликий поперечний перетин і дуже низький тиск у центральній його частині. Швидкість вітру в смерчі досягає 50-100 м/с і може викликати катастрофічні руйнування, іноді з людським жертвами. Для території України явище рідкісне. Спостерігається, як правило, в теплу пору року, має локальний характер;

2.1.26. **страховий ризик** – певна подія, на випадок якої проводиться страхування і яка має ознаки ймовірності та випадковості настання;

2.1.27. **страхове покриття** – відсоток страхового захисту, який обирає виробник сільськогосподарської продукції із варіантів, що пропонуються Страховиком в межах Договору страхування, якщо такий передбачено ним;

2.1.28. **страхова сума** – грошова сума, в межах якої Страховик, відповідно до умов страхування, зобов'язаний провести виплату при настанні страхового випадку. Страхова сума за Договором страхування не повинна перевищувати вартість сільськогосподарської продукції, що приймається на страхування;

2.1.29. **страхове відшкодування** – страхова виплата, яка здійснюється Страховиком у межах страхової суми та/або ліміту відповідальності відповідно до умов Договору страхування у разі настання страхового випадку;

2.1.30. **страховий акт** – документ, який підтверджує рішення Страховика щодо визнання страхового випадку та регламентує розмір та порядок виплати страхового відшкодування;

2.1.31. **страховий випадок** – подія, передбачена Договором страхування, яка відбулася і з настанням якої виникає обов'язок Страховика здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або іншій третій особі. При цьому, **один страховий випадок** – це всі події, що мають між собою прямий причинно-наслідковий зв'язок, сталися протягом 72 годин (якщо Договором страхування не передбачено інший строк) з початку впливу на сільськогосподарську продукцію першої події, призвели до знищення, пошкодження або втрати застрахованого предмета страхування і з настанням яких виникає обов'язок Страховика виплатити страхове відшкодування. У разі, коли знищення, пошкодження або втрата застрахованої сільськогосподарської продукції спричинено подіями, що сталися протягом 72 годин (якщо Договором страхування не передбачено інший строк) незалежно одна від одної, кожна з таких подій розглядається як окремий страховий випадок;

2.1.32. **страховий платіж** (страховий внесок, страхова премія) – плата за страхування, яку Страхувальник зобов'язаний внести Страховику згідно з Договором страхування;

2.1.33. **страховий тариф** – ставка страхового внеску з одиниці страхової суми за визначений період страхування;

2.1.34. **Страхувальник** – юридична особа або дієздатна фізична особа, в тому числі, зареєстрована як фізична особа - підприємець, що здійснює виробництво товарної сільськогосподарської продукції, та яка є власником такої продукції або розпоряджається і використовує таку продукцію за договором найму (у тому числі – оренди), переробки, транспортування, комісії, зберігання, застави або набуде таке право в майбутньому, і яка уклала зі Страховиком Договір страхування сільськогосподарської продукції, відносно якого у неї є певний інтерес у збереженні цієї сільськогосподарської продукції;

- 2.1.35. **стихійне лихо** (стихійне метеорологічне явище) – екстремальне природне явище катастрофічного характеру, підтверджене висновком Українського гідрометеорологічного центру або Державної служби України з надзвичайних ситуацій, що приводить до раптового порушення нормальної діяльності людей. Точні визначення та числові показники стихійних лих повинні бути підтверджені висновком Українського гідрометеорологічного центру, Державної служби України з надзвичайних ситуацій та відповідними Державними стандартами;
- 2.1.36. **територія страхування (місце дії Договору страхування)** – територія знаходження (зберігання) сільськогосподарської продукції, на яку поширюється дія Договору страхування, визначена в Договорі страхування;
- 2.1.37. **терористичний акт** - застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створювали небезпеку для життя чи здоров'я людини або заподіяння значної майнової шкоди чи настання інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів винного (терориста), а також погроза вчинення зазначених дій з тією самою метою;
- 2.1.38. **удар (влучення) блискавки** – спрямований в наземні об'єкти розряд атмосферної електрики, що викликає заpalення, пошкодження або повне знищення сільськогосподарської продукції;
- 2.1.39. **умисні дії** - дії особи, здійснюючи які, вона усвідомлює, передбачає та свідомо прагне (або не прагне, але допускає) настання визначених (певних) наслідків;
- 2.1.40. **ураган** – сильний вітер руйнівної сили та значної тривалості, який викликає катастрофічні руйнування. Швидкість вітру в урагані більше 32 м/с;
- 2.1.41. **франшиза** – частина збитків, що не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування. При цьому, **умовна франшиза** - частина збитку, яка не відшкодовується Страховиком згідно з Договором страхування, якщо її розмір не перевищує суми франшизи, зазначеної в Договорі страхування (збиток підлягає відшкодуванню повністю, якщо його розмір перевищує цю суму); **безумовна франшиза** - встановлена Договором страхування сума збитку, яка не відшкодовується Страховиком у разі настання страхового випадку;
- 2.1.42. **шквал** – різке короткочасне підсилення швидкості вітру під час грози або перед грозою. Максимальна швидкість вітру при шквалах може перевищувати 40 м/с.

2.2. Основні терміни та визначення при страхуванні сільськогосподарських культур:

- 2.2.1. **агротехнологія** – система прийомів вирощування сільськогосподарських культур, що забезпечує високу врожайність вирощуваних рослин при мінімальних затратах праці і засобів на одиницю високоякісної продукції;
- 2.2.2. **баштанні культури** – культури продовольчого, кормового, а також технічного призначення – кавуни, дині, гарбузи, кабачки та інше;
- 2.2.3. **біологічна врожайність** – це врожайність всієї продукції створеної шляхом фотосинтезу за один вегетаційний сезон на одному гектарі площі посіву, що визначається в момент досягнення біологічного дозрівання відповідної культури «на пні»;
- 2.2.4. **вегетаційний період (вегетація)** – період часу, протягом якого рослина активно росте і розвивається (вегетує). У сільськогосподарській практиці під терміном «вегетаційний період» розуміють період від посіву рослини до настання технічної стиглості і збирання врожаю. Тривалість вегетаційного періоду озимих культур становить приблизно від 260-280 до 340-360 днів, ярих - від 60-90 до 150-170 днів;
- 2.2.5. **видування** – явище, спричинене здуванням сильним (понад 10-15 м/сек.) і тривалим вітром верхніх шарів ґрунту разом з посіяним насінням, а іноді і зі сходами рослин. Спостерігаються на безструктурних розпилених ґрунтах при сильному вітрі в суху погоду;
- 2.2.6. **вимерзання** – загибель зимуючих культур внаслідок зниження температури повітря або ґрунту нижче критичної для рослин межі протягом 1 доби і більше у відповідному регіоні у

період до 1-го травня. Вимерзання спричиняє пошкодження вузлів кущіння, кореневої системи озимих зернових;

2.2.7. **вимокання** – весняна загибель сільськогосподарських культур внаслідок недостатчі кисню для дихання, що зумовлюється тривалим перебуванням їх в умовах застою талої води (протягом 10-15 днів і більше);

2.2.8. **випадіння рослин озимих культур** – явище, що спостерігаються при різкому і активному наростанні тепла в період відновлення вегетації та одночасно при недостатчі вологи у верхньому шарі ґрунту. При цьому вторинна коренева система не встигає використовувати вологу більш глибоких шарів ґрунту і рослини гинуть. Це явище більш розповсюджене при пізніх веснах;

2.2.9. **випирання** – загибель рослин внаслідок розриву кореневої системи, оголення кущів кущіння озимих культур чи кореневої шийки багаторічних трав в результаті неодноразового розмерзання і замерзання верхнього перезволоженого шару ґрунту;

2.2.10. **випрівання** – загибель рослин озимих культур та багаторічних трав внаслідок тривалого перебування рослин під високим сніговим покривом, коли температура ґрунту на глибині залягання вузла кущіння близька до 0° упродовж 80-100 днів (не обов'язково підряд) та при слабкому промерзанні або талому ґрунті. Відбувається аномальний ріст конусу наростання взимку, ураження грибковими хворобами і, внаслідок цього, загибель рослин ранньої весни;

2.2.11. **вторинні хвороби рослин** – масовий розвиток захворювань рослин, що викликаються напівпаразитичними збудниками, що є наслідком первинного механічного пошкодження рослин градом, бурєю, зливою, низькою температурою, стоячою водою чи іншими подіями;

2.2.12. **ґрунтова кірка** – сильно ущільнений, зцементований поверхневий шар ґрунту. В одних випадках кірка відстає у вигляді плиток, в других – представляє монолітний міцний шар, який поступово переходить в нижні рихлі шари. Виникає на поверхні ґрунту після сильних дощів, частіше липневих, при наступному підвищенні денних температур і температури поверхні ґрунту;

2.2.13. **епіфітотія** – вибухоподібне розповсюдження заразної хвороби рослин, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на цій території;

2.2.14. **епіфітотійний розвиток хвороб рослин** – масове розповсюдження хвороб рослин, яке кваліфіковане Держпродспоживслужбою як «Епіфітотія», і виникло не з вини Страхувальника;

2.2.15. **епіфітотійне розмноження шкідників рослин** – раптове, масове розмноження шкідників рослин, яке кваліфіковане Держпродспоживслужбою як «епіфітотія», і виникло не з вини Страхувальника;

2.2.16. **загибель сільськогосподарських культур** – знищення або пошкодження рослин на окремому полі або частині поля, які попали під вплив несприятливих подій – страхових ризиків, і не можуть відновити подальшу вегетацію;

2.2.17. **закритий ґрунт** – утеплений ґрунт з побудованими чи спеціально пристосованими спорудами, де підтримується сприятливий природний або штучний мікроклімат для вирощування овочевих культур у несезонний період. У закритому ґрунті вирощують розсаду для відкритого і закритого ґрунту, круглорічного або сезонного (в зимово-весняний період) вирощування овочевої продукції, насіння тепличних сортів та гібридів, а також дорощують маточники дворічних культур (призначені для вирощування насіння і живців районуваних і перспективних сортів) перед висадженням їх у відкритий ґрунт. Закритий ґрунт включає три види культивацийних споруд: теплиці, парники та споруди утепленого ґрунту;

2.2.18. **заморозок** – зниження температури нижче 0°C на поверхні ґрунту і рослин, що спостерігається у вегетаційний період при позитивних середньодобових температурах повітря, яке викликає загибель або пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок появи в пошкодженій рослині одного або більше симптомів, таких як: внутрішньоклітинні кристали льоду, що порушують клітинну структуру (клітинна загибель), загибель репродуктивних органів і зневоднення або «висмоктування зерна». На розподіл та інтенсивність заморозків, крім атмосферних процесів, великий вплив мають місцеві умови (форми рельєфу, близькість великих водойм і міст, а також фізичні властивості ґрунту);

2.2.19. **застрахована площа** – площа посівів сільськогосподарської культури, щодо якої було укладено Договір страхування і нараховано страховий платіж. Місцезнаходження застрахованої

площі вказується в Договорі страхування та/або в заяві на страхування;

2.2.20. **зернові культури** – культури, які вирощуються на продовольче і фуражне зерно. Це типові хліба – пшениця, жито, ячмінь, овес, тритікале (гібрид пшениці та жита); просовидні хліба – кукурудза, просо, сорго, рис, могар, чумиза; зернобобові – горох, соя, квасоля, чина, сочевиця, боби, нут, люпин, лобія; з інших родин – гречка;

2.2.21. **зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню** – зниження рівня води в системах зрошення внаслідок впливу на ці системи стихійних явищ (землетрусу, зсуву тощо), що унеможливує проведення зрошення і призводить до зниження врожаю або повної загибелі рослин (посівів) внаслідок нестачі вологи;

2.2.22. **контрольне збирання** (механізований обмолот) – збирання врожаю зернозбиральною технікою з певної площі поля (ділянки) з наступним зважуванням та перерахунком на стандартні показники по засміченості і вологості для відповідної сільськогосподарської культури;

2.2.23. **кормові культури** – кормові однорічні та багаторічні злакові та бобові трави, трав'янисті культури інших родин (хрестоцвітих, айстрових тощо), коренеплоди кормові, бульбоплоди;

2.2.24. **культури відкритого ґрунту** – культури, які вирощуються безпосередньо на полі або відкритому ґрунті без застосування додаткових споруд з захисту від навколишнього середовища;

2.2.25. **культури закритого ґрунту** – культури, які вирощують в утепленому ґрунті, побудованих чи спеціально пристосованих спорудах, де підтримується сприятливий природний або штучний мікроклімат для вирощування культур у несезонний період;

2.2.26. **льодова кірка** – шар льоду, що утворюється внаслідок чергування відлиг та морозів і щільно прилягає до поверхні ґрунту. Висота льодової кірки коливається від 20 до 50 мм, а максимальна досягає 150 мм. Загибель рослин від задухи відбувається при тривалому перебуванні під льодяною кіркою (протягом 30-40 днів та більше) внаслідок порушення газообміну - підвищення концентрації вуглекислого газу, недостачі кисню. Пошкодження рослин від льодяної кірки відбуваються і внаслідок прямої механічної дії - розриву коренів, вузлів кущіння;

2.2.27. **несправжня перезимівля** - припинення утворення або розвитку вторинної кореневої системи, викликане дією низьких температур нижче критичного рівня для застрахованої культури а також нестачею вологи в осінній період;

2.2.28. **овочеві культури** – однорічні, дворічні, багаторічні трав'янисті культури, які в результаті розвитку і плодоношення дають продукт – качани, коренеплоди та інше;

2.2.29. **ожеледь** – шар льоду на поверхні ґрунту (притерта льодяна кірка) або снігового покриву (висяча льодяна кірка), що утворюється в результаті сонячної радіації, глибоких відлиг, які змінюються на мороз, опадів або туману в холодний період року і викликають загибель рослин в результаті механічної дії (розрив вегетативних органів, кореневої системи), а також в результаті порушення процесів газообміну рослин;

2.2.30. **первісна щільність** – щільність (кількість) рослин на 1 м² площі посівів після отримання сходів рослин. Зазначається в відповідному акті огляду (стану) сходів посівів застрахованих сільськогосподарських культур;

2.2.31. **пилові бурі** – перенесення великої кількості пилу внаслідок сильного вітру, що призводить до руйнування поверхневого шару ґрунту, не закріпленого рослинністю. Сильна пилова /піщана/ буря – при швидкості вітру 15 м/с і більше протягом 12 годин і більше. Пилові бурі завдають значних пошкоджень посівам – оголюють кореневу систему рослин, заносять посіви шаром ґрунту або піску, виносять з полів продуктивні шари ґрунту тощо;

2.2.32. **поле (ділянка)** – частина орних земель сільськогосподарського призначення, відокремлена цілісна ділянка посівної площі, що має власні межі, місцезнаходження якої визначається координатами за допомогою даних глобальної навігаційної супутникової системи та/або відповідно до карт-схем полів (ділянок), та/або геоінформації відповідно до Державного земельного кадастру;

2.2.33. **посуха (засуха)** – загибель рослин внаслідок комплексу гідрометеорологічних умов, що створюють невідповідність між потребою рослин у воді та надходженням її з ґрунту, або

загибель та пошкодження рослин внаслідок тривалого дефіциту опадів при підвищеному температурному режимі у теплий період року, внаслідок чого вичерпуються запаси вологи ґрунту за рахунок випаровування і транспірації. Складаються несприятливі умови для вегетації рослин, врожай сільськогосподарських культур різко знижується або гине. При цьому розрізняють атмосферну або повітряну посуху, коли опадів випадає недостатньо, утримуються високі температури повітря на фоні низької вологості повітря (менше 30%), та ґрунтову посуху, коли відбувається висушування ґрунту, що приводить до недостатнього забезпечення рослин водою і викликає передчасне пожовтіння та засихання рослин. Критерії посухи – зниження відносної вологості повітря вдень до 30 відсотків і менше протягом 10 днів і більше, зниження запасів продуктивної вологи орного шару ґрунту до 10 мм і менше у період сівби озимини і ярини; зниження запасів продуктивної вологи в метровому шарі ґрунту до 30 відсотків і менше НПВ (найменшої польової вологості) в інший період вегетації;

2.2.34. **сильний вітер** – рух повітря з максимальною швидкістю 25 м/с, у високогір'ї Карпат і гірському районі Криму – 40 м/с і більше, викликаний нерівномірним розподілом атмосферного тиску і спрямований із зони високого тиску до зони низького. Значні швидкості вітру викликають посилену транспірацію рослин, висихання верхніх шарів ґрунту, механічні пошкодження рослин, у супроводі злив – полягання посівів, що зумовлює значне зниження врожаю сільськогосподарських культур;

2.2.35. **суховій** – вітер зі швидкістю більше 5 м/с при відносній вологості повітря 30 % і нижче, температурі повітря 25°C і вище, дефіциту вологості повітря 15 мілібарів і більше, що спричиняє зневоднення рослин і порушення в них фізіологічних процесів;

2.2.36. **технічні культури** – до таких культур належать олійні, ефіроолійні, прядивні, цукроносні, крохмаленосні, лікарські та наркотичні рослини;

2.2.37. **тривалі (затяжні) дощі** – інтенсивні атмосферні опади, що випадають безперервно або з незначною перервою протягом доби, інколи декількох діб (2-3) з кількістю опадів 100 мм і більше. Спричиняють перезволоження ґрунту, «стікання» зерна, розповсюдження грибкових захворювань на посівах;

2.3. *Основні терміни та визначення при страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці:*

2.3.1. **аварійні випадки** – значні пошкодження або збій в роботі систем тепло-, газо-, водопостачання або водовідведення, каналізації, опалення, кондиціонування, пожежогасіння (в тому числі, їх помилкового спрацювання), електричних мереж в межах споруди; пошкодження або вихід з ладу обладнання, устаткування, машин і механізмів, призначених для забезпечення і підтримання життєдіяльності тварин/птиці, та інші випадки, вказані в Договорі страхування, що призвели до загибелі, падежу або вимушеного забою сільськогосподарських тварин/птиці;

2.3.2. **вибух** – швидкий одночасний викид енергії, внаслідок чого відбувається знищення або пошкодження застрахованих предметів;

2.3.3. **вимушений забій за розпорядженням Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією** – вимушений забій застрахованих сільськогосподарських тварин та (або) птиці за розпорядженням Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією;

2.3.4. **епізоотія** – широке вибухоподібне розповсюдження заразної хвороби тварин/птиці, що значно перевищує звичайний рівень захворюваності на цю хворобу на цій території;

2.3.5. **каменепад** – швидкий рух вниз зі схилу мас каменів в результаті дії сил земного тяжіння чи техногенних обставин;

2.3.6. **кахексія** – патологічний стан, який характеризується різким зменшенням маси тіла, слабкістю та зниженням фізіологічних функцій;

2.3.7. **нещасний випадок** – раптова, випадкова, короткочасна, непередбачувана та не залежна від волі Страхувальника подія, що фактично відбулась у строк та у місці дії Договору страхування і внаслідок якої настали ушкодження здоров'я, загибель або падіж застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці;

2.3.8. **патологічні пологи** – будь-які порушення родової діяльності застрахованої

сільськогосподарської тварини;

2.3.9. **свійська птиця** – деякі види птахів (кури, індики, гуси, качки, цесарки, перепілки, голуби тощо), що розводяться людиною для одержання від них продукції (яєць, м'яса, пуху, пір'я тощо), а також з декоративною та спортивною метою;

2.3.10. **хвороба** (захворювання) – патологічний процес, який проявляється порушеннями морфології (анатомічної, гістологічної будови), обміну речовин чи/та функціонуванням організму (його частин) у тварини/птиці.

3. ПРЕДМЕТ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

3.1. Предметом Договору страхування є майнові інтереси Страхувальника, що не суперечать закону, пов'язані з відшкодуванням збитків, понесених Страхувальником або іншою особою, визначеною Страхувальником у Договорі страхування, при вирощуванні, збиранні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень, вирощуванні (розведенні), відгодівлі (утриманні) сільськогосподарських тварин, птиці, кролів, бджолосімей та хутрових звірів, вирощуванні, розведенні, вилову (добуванні) риби та інших водних живих ресурсів, іншої тваринницької продукції, зазначеною у цих Правилах та Договорі страхування.

3.2. Відповідно до цих Правил застрахованою може бути як уся сільськогосподарська продукція, так і її визначена частина. При страхуванні усієї сільськогосподарської продукції Договір страхування може бути укладений або на повну вартість, або на певний відсоток від вартості.

3.3. За погодженням зі Страховиком за Договором страхування можуть бути застраховані додаткові витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків (зокрема, витрати Страхувальника на підсів чи пересів зазначеної в Договорі страхування озимої культури, що постраждала внаслідок страхового випадку, витрати Страхувальника, пов'язані з вимушеним забосом (евтаназією) сільськогосподарських тварин/птиці, а саме: доставка тварини/птиці для вимушеного забою на приймальний пункт (ветеринарний заклад), плата за розтин її трупа тощо), в межах лімітів, зазначених в Договорі страхування.

4. ПОРЯДОК ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ СУМ ТА РОЗМІРІВ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

4.1. Страхова сума встановлюється в межах вартості сільськогосподарської продукції за цінами і тарифами, що діють на момент укладання Договору страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

4.2. Страхова сума визначається на підставі документів, що підтверджують вартість сільськогосподарської продукції, або за домовленістю сторін.

4.3. Страхова сума не повинна перевищувати дійсну (ринкову) вартість сільськогосподарської продукції, що підлягає страхуванню.

4.4. Страхова сума може становити певну частку (відсоток) від вартості застрахованого предмету Договору страхування.

4.5. Страхова сума або ліміт відповідальності Страховика можуть бути встановлені в Договорі страхування по окремому страховому випадку, окремому страховому ризику, групі страхових випадків, на окремі види сільськогосподарської продукції, що приймаються на страхування, по кожному застрахованому полю (ділянці) або за Договором страхування в цілому.

4.6. **При добровільному страхуванні сільськогосподарських культур** страхова сума може розраховуватися, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

4.6.1. для врожаю і посівів сільськогосподарських культур:

4.6.1.1. в межах їх вартості, яка визначається шляхом множення середньої врожайності на 1 (один) га за останні мінімум п'ять років, відповідної ціни (закупівельної, договірної, реалізаційної, ринкової, опціону ціни інше), діючої на день укладання Договору страхування та площі, з якої заплановано отримати врожай. При відсутності показників врожайності у Страхувальника застосовують аналогічні дані того господарства, зі складу якого він

відокремився, або середньостатистичні по району із застосуванням коригуючих коефіцієнтів (за потребою);

4.6.1.2. на основі індексу середньої врожайності - в розмірі вартості врожаю, яка обчислюється шляхом множення застрахованої багаторічної врожайності відповідної сільськогосподарської культури з 1 (одного) гектара (за останні мінімум п'ятнадцять років), згідно оприлюднених даних Державною службою статистики України про середню врожайність для адміністративного району України, на ціну 1 (одного) центнера сільськогосподарської продукції, що склалася за минулі роки (або за згодою сторін) на заставну ціну цього виду продукції, визначену в установленому порядку, чи ціну сільськогосподарської продукції згідно передбаченого опціону цін (залежно від умов Договору страхування), та на застраховану площу, з якої має бути зібрано врожай. Страхова сума не повинна перевищувати вартості запланованого Страхувальником врожаю;

4.6.1.3. у межах витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування сільськогосподарської культури (групи культур).

4.6.2. для багаторічних насаджень:

4.6.2.1. в межах їх балансової вартості за попередній рік;

4.6.2.2. у межах витрат Страхувальника на висаджування та вирощування багаторічних насаджень.

При цьому, страхова сума зі страхування багаторічних насаджень розраховується при чітко вираженій періодичності плодоношення – по роках, які відповідають року страхування, тобто, при страхуванні продукції садівництва в парному або непарному році вартість врожаю визначається відповідно за три парних або три непарних роки із останніх шести.

4.7. Страхова сума при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур може визначатися:

4.7.1. у відповідності з документами, що підтверджують розміри витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування врожаю сільськогосподарської культури, на підставі даних плану економічного та соціального розвитку господарства (бізнес-плану), відповідних бухгалтерських документів;

4.7.2. на підставі витрат, понесених Страхувальником у минулому році з розрахунку на 1 (один) гектар, помножених на загальну площу сівби (садіння) культури під врожай року, на який укладається Договір страхування.

При цьому, сума витрат Страхувальника на посів (висаджування) та вирощування врожаю сільськогосподарських культур розраховується наступним чином: визначаються загальні витрати, які поніс Страхувальник при вирощуванні сільськогосподарської культури на площі 1 (одного) гектара, які складаються згідно з нормативами для конкретної сільськогосподарської культури і сільськогосподарської зони, і множаться на загальну площу посівів. Страхова сума не може бути більшою, ніж сума всіх витрат господарства на посів та вирощування сільськогосподарської культури, передбачених технологією вирощування врожаю цієї культури.

4.8. Страхова сума при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур може визначатися за такими правилами:

4.8.1. для кормових культур – може прийматись планова або середня фактична (за останні три (п'ять, інше) роки) собівартість продукції, що склалася у господарстві;

4.8.2. по розсадниках, квітах, інших видах сільськогосподарських культур, які в рік посіву продукції не дають, – за плановими затратами на посів, догляд за ними;

4.8.3. при страхуванні майбутнього врожаю особливо цінних сортів і культур – як вартість майбутнього врожаю за домовленістю сторін;

4.8.4. по культурах закритих ґрунтів (крім насінників), квітах, декоративних рослинах, розсадниках, шкільках, грибах - по середній вартості культур цієї групи, що склалась у Страхувальника (в господарстві, районі, регіоні) в попередньому році;

4.8.5. по групах культур (картопля, овочі відкритого ґрунту, баштанні) – вартості в період масової реалізації продукції за попередній рік;

- 4.8.6. у місцевостях, де проводяться повторні посіви овочевих культур або вирощуються культури зимового овочівництва (у південних районах), вартість врожаю культур цієї групи визначається окремо і потім додається до вартості основних та інших овочевих культур;
- 4.8.7. по насінниках цукрового буряка, кормових коренеплодів, овочевих, баштанних продовольчих культур тощо – за закупівельними цінами на насіння, які склалися у попередньому році у регіоні страхування;
- 4.8.8. вартість врожаю ефіроолійних культур (коріандр, м'ята, герань, аніс, фенхель, лаванда та інші), груп лікарських рослин та інших технічних культур - виходячи із середньої врожайності за три-п'ять років, діючих договірних цін в розрахунку на площу, з якої одержана продукція у поточному році;
- 4.9. Вартість майбутнього врожаю визначається окремо для кожної культури, сорту, якщо інше не передбачено Договором страхування. Стосовно овочів і баштанних, сіяних багаторічних трав, плодово-ягідних насаджень, квітів, квітково-декоративних рослин і їм подібних груп, то вартість врожаю визначається в цілому для виду та сорту, якщо інше не визначено Договором страхування.
- 4.10. Вартість врожаю однорічних і багаторічних сіяних трав обчислюється для всієї посівної площі, за винятком посівів, що використовують на випас худоби, якщо інше не передбачено Договором страхування.
- 4.11. Залежно від зони та умов у яких вирощується культура, страхова сума за Договором страхування визначається з обов'язковим урахуванням впливу кліматичних та інших чинників (агротехнічних вимог щодо вирощування), які також безпосередньо впливають на стан посівів у різних фазах розвитку рослин та формування врожаю.
- 4.12. **При добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці** страхова сума може розраховуватися, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:
- 4.12.1. для юридичних осіб - за балансовою вартістю з вирахуванням амортизаційних відрахувань по сільськогосподарських тваринах (робочій і продуктивній худобі) та/або птиці, що нараховуються на підставі норм амортизаційних відрахувань, встановлених чинним законодавством України;
- 4.12.2. для фізичних осіб - за ринковою вартістю сільськогосподарських тварин/птиці, що склалася в регіоні страхування на дату укладання Договору страхування.
- 4.13. Вартість сільськогосподарських тварин/птиці визначається за групами тварин/птиці або на одну тварину/птицю окремо.
- 4.14. При страхуванні всього поголів'я в господарстві загальна страхова сума вираховується, виходячи із страхової суми на одну тварину/птицю та кількості тварин/птиці цього виду.
- 4.15. Загальна страхова сума по кожному виду тварин/птиці заявляється окремо і в однакових частках ділиться на всіх тварин/птиці цього виду, які знаходяться у господарстві.
- 4.16. Якщо протягом строку дії Договору страхування кількість застрахованих тварин/птиці збільшується, то загальна сума пропорційно розподіляється на кожен тварину/птицю. При зменшенні кількості застрахованих тварин/птиці страхова сума на одну тварину/птицю не змінюється. Страхувальник має право під час строку дії Договору страхування дострахувати новопридбаних тварин/птицю, уклавши додатковий договір зі сплатою додаткового страхового платежу на вимогу Страховика.
- 4.17. Ліміти відповідальності на страхування додаткових витрат, якщо вони покриваються за Договором страхування, можуть становити не більше 20% від страхової суми за Договором страхування, якщо інше ним не передбачено.

5. СТРАХОВІ РИЗИКИ. СТРАХОВІ ВИПАДКИ

- 5.1. За цими Правилами страховим випадком є пошкодження, знищення (повна або часткова загибель), втрата застрахованої сільськогосподарської продукції, зазначеної в Договорі страхування, неотримання чи недоотримання врожаю сільськогосподарських культур та/або багаторічних насаджень внаслідок дії страхових ризиків (окремих або їх комбінацій), передбачених Договором страхування, а саме:
- 5.1.1. при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур:
- 5.1.1.1. град (крупний град), удар (влучення) блискавки;

- 5.1.1.2. заморозки, сильний мороз, ожеледь, вимерзання, випрівання, випирання, льодова кірка;
- 5.1.1.3. лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сель; сильний вітер, включаючи, смерч, ураган, буря, шквал; суховій; пилова буря; видування; тривалий (затяжний дощ), злива (сильна злива), паводок (повінь, поводь, високі рівні води), вимокання;
- 5.1.1.4. землетрус;
- 5.1.1.5. посуха (засуха) чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню, сильна спека, ґрунтова кірка, випадіння рослин, несправжня перезимівля;
- 5.1.1.6. інші стихійні метеорологічні явища, передбачені Договором страхування;
- 5.1.1.7. ураження хворобами та шкідниками (за умови, що Страхувальник завчасно не мав відповідної інформації про таку загрозу), зокрема: епіфітотійний розвиток хвороб рослин, епіфітотійне розмноження шкідників рослин, вторинних хвороб рослин внаслідок настання стихійних лих, передбачених цими Правилами та Договором страхування;
- 5.1.1.8. пожежа (крім лісових пожеж);
- 5.1.1.9. падіння літальних апаратів, їх уламків, частин чи вантажу;
- 5.1.1.10. протиправні дії третіх осіб;
- 5.1.1.11. пошкодження тваринами (напад тварин);
- 5.1.2. при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці:
- 5.1.2.1. загибель, падіж або вимушений забій застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці внаслідок:
- 5.1.2.1.1. пожежі, вибуху, удару (влучення) блискавки;
- 5.1.2.1.2. стихійних лих: урагану, лавин; зсуву, обвалу, селю, повені, паводку, каменепадку, граду, зливи, землетрусу та інших стихійних лих, передбачених Договором страхування;
- 5.1.2.1.3. нещасного випадку: замерзання, удушення, падіння в ущелину (яр), наїзду транспортних засобів, утоплення, нападу звірів, укусу отруйних змій або комах, отруєння шкідливими травами, речовинами, продуктами горіння, травматичних ушкоджень, сонячного або теплового удару, опіків, обмороження, переохолодження, потраплення в дихальні шляхи чужорідного тіла, падіння з висоти, ураження електричним струмом та іншого нещасного випадку, передбаченого Договором страхування;
- 5.1.2.1.4. хвороб (захворювань);
- 5.1.2.1.5. патологічних пологів;
- 5.1.2.1.6. аварійних випадків, вказаних в Договорі страхування;
- 5.1.2.2. протиправні дії третіх осіб (крадіжка застрахованої тварини/птиці, грабіж, розбій, хуліганство, напад озброєної банди, підпал та інші протиправні дії, передбачені Договором страхування, щодо застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці);
- 5.1.2.3. вимушений забій за розпорядженням Державної служби України з питань безпечності харчових продуктів та захисту споживачів, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією.
- 5.2. За згодою сторін у Договорі страхування можуть бути передбачені також інші страхові випадки, ніж передбачені п. 5.1. цих Правил.
- 5.3. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування, при страхуванні багаторічних насаджень відмирання (ломка) окремих гілок, паростків багаторічних насаджень не розглядається як страховий випадок. Повна загибель внаслідок настання страхових ризиків визнається тільки тоді, коли в дерев або кущів відмирають підземна і наземна частини, коли крона (лоза), або коренева система ушкоджені настільки, що насадження підлягає викорчуванню, і коли ушкоджена надземна частина зрізується.
- 5.4. Додатково, якщо це передбачено Договором страхування, страховий захист може поширюватись щодо відшкодування:
- 5.4.1. витрат на запобігання або зменшення збитків, завданих в результаті страхового випадку (запобігання поширення пожежі, рятування посівів, насаджень, тварин/птиці тощо);
- 5.4.2. витрат на лікування сільськогосподарських тварин/птиці у зв'язку з захворюванням чи травмою;
- 5.4.3. збитків у разі неможливості використання сільськогосподарських тварин за призначенням (для племінних тварин);

5.4.4. інших додаткових витрат, зазначених в Договорі страхування.

6. ВИКЛЮЧЕННЯ ІЗ СТРАХОВИХ ВИПАДКІВ ТА ОБМЕЖЕННЯ СТРАХУВАННЯ

6.1. За цими Правилами не підлягають відшкодуванню:

6.1.1. моральна шкода;

6.1.2. непрямі збитки Страхувальника (упущена вигода);

6.1.3. штрафи, пеня та інші фінансові санкції, пред'явлені Страхувальнику у зв'язку зі страховим випадком;

6.1.4. збитки, що відбулися до початку дії Договору страхування, але були виявлені після початку дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено;

6.1.5. збитки, завдані третім особам внаслідок споживання (використання) проданої чи іншим шляхом переданої застрахованої сільськогосподарської продукції;

6.1.6. збитки, що сталися внаслідок забруднення навколишнього середовища (екологічна шкода).

6.2. Договором страхування можуть бути також передбачені інші виключення і обмеження страхування залежно від специфіки предмета Договору страхування, якщо вони не суперечать закону.

6.3. Умовами Договору страхування сторони можуть зменшити перелік виключень із страхових випадків та обмежень страхування, якщо це не суперечить закону.

6.4. Включення в Договір страхування ризиків (виключень), перелічених в цьому Розділі, можливе на особливих умовах, вказаних в Договорі страхування, за умови сплати додаткового страхового платежу.

6.5. Якщо інше не передбачено умовами Договору страхування **при страхуванні сільськогосподарських культур** не підлягають страхуванню:

6.5.1. сільськогосподарські культури, що висіваються на зелене добриво, зелений корм;

6.5.2. трави природних сінокосів та пасовищ;

6.5.3. сіяні підпокривні і безпокривні багаторічні трави;

6.5.4. врожай підпокривних та безпокривних багаторічних трав;

6.5.5. сільськогосподарські культури, які висівались Страхувальником три останні роки підряд, але жодного року від них не отримано врожаю;

6.5.6. сорти та гібриди сільськогосподарських культур, які не районовані в регіоні місця страхування у відповідному порядку;

6.5.7. посіви, багаторічні насадження, які не знаходяться в зоні офіційного землевпорядкування, як сільськогосподарські угіддя;

6.5.8. багаторічні насадження, по яких Страхувальник протягом трьох років, що передували страхуванню, не одержував врожай або густина їх менше 70 відсотків необхідної кількості дерев (кущів) на 1 гектар, що підлягають списанню з балансу у зв'язку з плановою реконструкцією і викорчовуванням, природним відмиранням, псуванням та інше, вражені хворобами, шкідниками рослин;

6.5.9. посіви сільськогосподарських культур, що знаходяться в зоні, якій загрожують обвали, зсуви, повені та інші стихійні явища, – з моменту оголошення у встановленому порядку про таку загрозу відповідними органами нагляду у віданні яких знаходяться такі дії;

6.5.10. сільськогосподарські культури суцільного способу посіву, які засіяні на полях (ділянках) з ухилом більше 7° від нульового рівня, а просапні культури – з ухилом більше, ніж 3°;

6.5.11. сільськогосподарські культури, які на момент укладання Договору страхування мають явні ознаки ураження хворобами і шкідниками та порушення нормальної вегетації.

6.6. Сільськогосподарські культури, перераховані в п. 6.5. цих Правил, можуть бути застрахованими тільки в тому випадку, якщо це прямо зазначено в Договорі страхування, з відображенням у ньому відповідних особливостей страхування вказаних культур.

6.7. Якщо умовами Договору страхування не передбачено інше, Страховик не відшкодовує збитки, заподіяні сільськогосподарським культурам у разі:

- 6.7.1. страхових випадків, які трапились у таку пору року, коли за агротехнічними умовами для цієї місцевості і року, врожай сільськогосподарських культур та багаторічних насаджень повинен бути зібраним;
- 6.7.2. прямої або побічної дії ядерного вибуху, радіації або радіоактивного забруднення, пов'язаної з будь-яким застосуванням атомної енергії та/або використанням матеріалів, що розщеплюються;
- 6.7.3. війни, вторгнення, ворожих актів або військових дій (незалежно від того оголошено війну чи ні) та наслідків військових заходів, дій мін, торпед, бомб та інших знарядь війни, громадянської війни, страйку чи громадських заворушень;
- 6.7.4. відчуження майна в результаті конфіскації або реквізиції будь-яким законно сформованим органом влади; знищення або пошкодження майна за розпорядженням військової або цивільної влади;
- 6.7.5. протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів і розпоряджень;
- 6.7.6. заколоту, військового або народного повстання, бунту, революції, громадського заворушення в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпації влади;
- 6.7.7. терористичних актів. Під терористичним актом мається на увазі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створюють небезпеку для життя чи здоров'я людини або завдають значної майнової шкоди чи інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів терориста. Це виключення також поширюється на збиток, пошкодження, витрати будь-якого походження, що викликані або відбулися в зв'язку із взяттям під контроль, запобіганням, стримуванням або будь-якою іншою дією, пов'язаною з терористичним актом;
- 6.7.8. воєнного стану, надзвичайного стану, стану облоги чи будь-якої події чи причини, що визначає запровадження чи збереження воєнного стану чи стану облоги або призведе до зміни уряду чи глави держави;
- 6.7.9. будь-яких дій, спрямованих на повалення або вплив на уряд, органи місцевого самоврядування або їх частину із застосуванням сили, через залякування, застосування насильства або загрози його застосування;
- 6.7.10. мародерства, кримінального злочину, крадіжки, крадіжки зі зломом, зловмисного ушкодження, вандалізму або будь-якої аналогічної діяльності, якщо вони відбуваються у зв'язку з будь-якою дією, зазначеною у **пп. 6.7.3 - 6.7.9** Правил;
- 6.7.11. розкрадання під час стихійних лих, техногенних катастроф, народних хвилюваннях та інших надзвичайних ситуаціях, що не належать до війни;
- 6.7.12. виключення, зазначені в **пп. 6.7.3 - 6.7.9** Правил, також виключають збитки, витрати будь-якого характеру, прямо або опосередковано спричинені, які є результатом або у зв'язку з будь-якими діями, вжитими для контролю, запобігання, припинення або будь-яким чином пов'язаним з **пп. 6.7.3 - 6.7.9** Правил;
- 6.7.13. при будь-якому позові, порушенні судової справи, процесу або будь-яких судових проваджень для надання сили позову за Договором щодо збитку /витрат згідно з **пп. 6.7.3 - 6.7.12** Правил, тягар доказу, що такий збиток / витрати не підпадає під дію цього виключення, покладається на Страхувальника;
- 6.7.14. навмисних дій або необережності, недбалості Страхувальника, Вигодонабувача чи їх представників, штатного персоналу Страхувальника – юридичної особи, членів родини Страхувальника – фізичної особи або інших осіб, що спільно проживають та ведуть з ним спільне господарство, а також третіх осіб, які відповідно до договорів зі Страхувальником несуть зобов'язання щодо збереження застрахованої сільськогосподарської продукції;
- 6.7.15. крадіжки або розкрадання сільськогосподарських культур під час (або безпосередньо) після настання страхового випадку, якщо Страхувальником не було здійснено заходів для

забезпечення збереження сільськогосподарських культур, які залишилися після страхового випадку;

6.7.16. нез'ясування зникнення сільськогосподарських культур;

6.7.17. виникнення будь-якої відповідальності перед третіми особами;

6.7.18. проведення Страхувальником робіт із заорення пошкоджених посівів, пересівання або допуску випасу худоби до огляду таких площ Страховиком (представником Страховика) та складання сторонами відповідного акту огляду;

6.7.19. техногенних аварій, хімічного або будь-якого іншого забруднення та зараження врожаю, посіву сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень та навколишнього середовища до, під час або після періоду дозрівання врожаю;

6.7.20. невиконання (або часткового виконання) Страхувальником рекомендацій Страховика або уповноваженої Страховиком особи, правил та приписів органів пожежного нагляду та інших компетентних органів у встановлені строки;

6.7.21. порушення Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування, збирання та зберігання врожаю сільськогосподарських культур;

6.7.22. хвороби рослин, якщо запобіжні заходи щодо розвитку та поширення не здійснювалися або здійснювалися не в повній мірі і таке явище не визнане «Епіфітотією»;

6.7.23. вторинних хвороб рослин, якщо вони не спричинені застрахованими за цим Договором страхування ризиками;

6.7.24. ушкодження врожаю, посівів шкідниками рослин за умови, якщо дії та заходи боротьби з ними не проводилися або проводилися не в повній мірі;

6.7.25. інші випадки, передбачені Договором страхування, в залежності від виду і особливостей сільськогосподарських культур, що приймаються на страхування.

6.8. Якщо інше не передбачено Договором страхування **при страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці не** підлягають страхуванню тварини/птиця, які:

6.8.1. на момент укладання Договору страхування вважалися виснаженими чи хворими та/або у яких за результатами лабораторних досліджень встановлена позитивна реакція на певну інфекційну хворобу;

6.8.2. перебувають у місцевості, де оголошений карантин, якщо такий має безпосереднє відношення до цих тварин/птиці;

6.8.3. утримуються не відповідно до зооветеринарних вимог;

6.8.4. утримуються у спорудах, що знаходяться в зоні підвищеного ризику, якій загрожує повінь, зсув, обвал чи інші ризики – з моменту оголошення, в установленому законодавством України порядку, про таку загрозу;

6.8.5. перебувають в стані дородового чи післяродового залежування;

6.8.6. не досягли вікової межі, обумовленої цими Правилами;

6.8.7. не пройшли необхідну реєстрацію (ідентифікацію) в органах зооветеринарного нагляду (не мають зооветеринарного свідоцтва);

6.8.8. не пройшли необхідні щеплення та інші заходи імунізації, профілактики (що підтверджується ветеринарною довідкою встановленого зразка).

6.9. При страхуванні при страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці не відшкодовуються збитки, завдані Страхувальнику (Вигодонабувачу) у разі:

6.9.1. планового забою тварин/птиці, а також із господарських міркувань (старість, пониження продуктивності, в цілях реалізації м'яса);

6.9.2. загибелі або вимушеного забою тварин/птиці через вимкнення систем опалення, вентиляції (з причин не пов'язаних з вимкненням електроенергії в зв'язку із настанням страхового ризику) або іншого обладнання, вимкнення електроенергії;

6.9.3. втрати здатності тварин до запліднення, як результат хвороби або нещасного випадку (якщо інше не передбачено Договором страхування);

6.9.4. хвороб та травм тварин/птиці, що були відомі Страхувальнику до моменту укладання Договору страхування;

6.9.5. використання тварин/птиці Страхувальником (Вигодонабувачем) не за призначенням або використанням за призначенням, не вказаним в Договорі страхування;

6.9.6. загибелі тварини/птиці від виснаження (кахексія);

- 6.9.7. зникнення тварин/птиці природним шляхом (заблукали, втекли з місця утримання тощо)
- 6.9.8. навмисних дій або бездіяльності Страхувальника (Вигодонабувача), його працівників, представників або членів його сім'ї, що призвела до загибелі тварин/птиці;
- 6.9.9. війни, вторгнення, ворожих актів або військових дій (незалежно від того оголошено війну чи ні) та наслідків військових заходів, дій мін, торпед, бомб та інших знарядь війни, громадянської війни, страйку чи громадських заворушень;
- 6.9.10. відчуження майна в результаті конфіскації або реквізиції будь-яким законно сформованим органом влади; знищення або пошкодження майна за розпорядженням військової або цивільної влади;
- 6.9.11. протизаконних дій або бездіяльності державних органів та органів місцевого самоврядування, в тому числі внаслідок видання протизаконних документів і розпоряджень;
- 6.9.12. заколоту, військового або народного повстання, бунту, революції, громадського заворушення в масштабах або з кількістю учасників, що може бути прирівняне до повстання, узурпації влади;
- 6.9.13. терористичних актів. Під терористичним актом мається на увазі застосування зброї, вчинення вибуху, підпалу чи інших дій, які створюють небезпеку для життя чи здоров'я людини або завдають значної майнової шкоди чи інших тяжких наслідків, якщо такі дії були вчинені з метою порушення громадської безпеки, залякування населення, провокації воєнного конфлікту, міжнародного ускладнення, або з метою впливу на прийняття рішень чи вчинення або не вчинення дій органами державної влади чи органами місцевого самоврядування, службовими особами цих органів, об'єднаннями громадян, юридичними особами, або привернення уваги громадськості до певних політичних, релігійних чи інших поглядів терориста. Це виключення також поширюється на збиток, пошкодження, витрати будь-якого походження, що викликані або відбулися в зв'язку із взяттям під контроль, запобіганням, стримуванням або будь-якою іншою дією, пов'язаною з терористичним актом;
- 6.9.14. воєнного стану, надзвичайного стану, стану облоги чи будь-якої події чи причини, що визначає запровадження чи збереження воєнного стану чи стану облоги або призведе до зміни уряду чи глави держави;
- 6.9.15. будь-яких дій, спрямованих на повалення або вплив на уряд, органи місцевого самоврядування або їх частину із застосуванням сили, через залякування, застосування насильства або загрози його застосування;
- 6.9.16. мародерства, кримінального злочину, крадіжки, крадіжки зі зломом, зловмисного ушкодження, вандалізму або будь-якої аналогічної діяльності, якщо вони відбуваються у зв'язку з будь-якою дією, зазначеною у **пп. 6.9.9 - 6.9.15** Правил;
- 6.9.17. розкрадання під час стихійних лих, техногенних катастроф, народних хвилюваннях та інших надзвичайних ситуаціях, що не належать до війни;
- 6.9.18. виключення, зазначені в **пп. 6.9.9 - 6.9.15** Правил, також виключають збитки, витрати будь-якого характеру, прямо або опосередковано спричинені, які є результатом або у зв'язку з будь-якими діями, вжитими для контролю, запобігання, припинення або будь-яким чином пов'язаним з **пп. 6.9.9 - 6.9.15** Правил;
- 6.9.19. при будь-якому позові, порушенні судової справи, процесу або будь-яких судових проваджень для надання сили позову за Договором щодо збитку / витрат згідно з **пп. 6.9.9 - 6.9.18** Правил, тягар доказу, що такий збиток / витрати не підпадає під дію цього виключення, покладається на Страхувальника
- 6.9.20. впливу радіоактивного чи іншого іонізуючого випромінювання;
- 6.9.21. безгосподарності (недбалого ставлення) Страхувальника та недотримання ним основних ветеринарно-зоотехнічних правил утримання тварин/птиці, в тому числі не проведення або несвоєчасне проведення (профілактичних та протиепізоотичних) заходів, передбачених ветеринарним планом господарства, невиконання рекомендацій та розпоряджень спеціалістів ветеринарної медицини;
- 6.9.22. порушення Страхувальником норм годівлі, використання неякісних кормів або через недокорм тварин/птиці;
- 6.9.23. падежу, знищення (евтаназії), вимушеного забою або прирізки тварин/птиці, внаслідок дії/подій, не пов'язаних із страховим випадком;

6.9.24. падежу або вимушеного забою в результаті захворювання (певних хвороб) тварин/птиці протягом зазначеного в Договорі страхування строку з початку дії Договору страхування, якщо інше ним не передбачено.

6.10. При страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці Страховик має право відмовити у виплаті страхового відшкодування, якщо інше не обумовлено Договором страхування, коли страховий випадок стався у разі:

6.10.1. нападу іншої тварини, яка також є власністю Страхувальника (Вигодонабувача);

6.10.2. глистяної інвазії;

6.10.3. пологів, якщо спеціаліста ветеринарної медицини було викликано пізніше двох годин від початку пологової діяльності;

6.10.4. харчового отруєння;

6.10.5. алергічних реакцій на введення лікарських засобів або побічної, негативної дії лікарських засобів;

6.10.6. вакцинації (в тому числі – планової).

6.11. Не підлягають страховому відшкодуванню витрати Страхувальника, пов'язані з щепленням та іншими заходами з імунізації тварин/птиці, які проводяться за вимогою державного органу ветеринарної медицини або є планово нею передбаченими.

6.12. Страхування окремої групи тварин/птиці або окремої тварини/птиці не дає права Страхувальнику на одержання страхового відшкодування за збитки, нанесені іншій групі тварин/птиці або окремі тварини/птиці, які також належать Страхувальнику, не передбачених Договором страхування.

7. СТРАХОВІ ТАРИФИ. СТРАХОВИЙ ПЛАТІЖ. ФРАНШИЗА. РІВЕНЬ СТРАХОВОГО ПОКРИТТЯ

7.1. Страхові тарифи обчислюються Страховиком актуарно (математично) на підставі відповідної статистики настання страхових випадків. Конкретний розмір страхового тарифу при страхуванні сільськогосподарської продукції визначається у Договорі страхування за згодою сторін.

7.2. Страхові тарифи по страхуванні сільськогосподарської продукції наведені у Додатку №1 до цих Правил.

7.3. Сплата страхового платежу може здійснюватися готівкою або безготівковим розрахунком.

7.4. Розмір та умови внесення страхового платежу визначаються Договором страхування. При укладанні Договору страхування Страхувальнику, за узгодженням зі Страховиком, може бути надана можливість внесення страхового платежу частинами. Розміри частин страхового платежу і строки їх внесення визначаються Договором страхування.

7.5. Страховий платіж може бути сплачений шляхом безготівкового перерахування коштів на поточний рахунок Страховика.

7.6. Страхувальники згідно з укладеними Договорами страхування мають право вносити платежі лише у грошовій одиниці України, а Страхувальники – нерезиденти – у іноземній вільно конвертованій валюті або у грошовій одиниці України у випадках, передбачених чинним законодавством України.

7.7. При укладанні Договору страхування сільськогосподарської продукції за згодою сторін може бути встановлена умовна, безумовна або часова франшиза чи рівень страхового покриття.

7.7.1. Договором страхування може бути передбачена **часова франшиза**, за якою обмежується страхове покриття по окремих зазначених страхових ризиках протягом певного часу (періоду) від початку дії Договору страхування.

7.8. Вид франшизи та її розмір визначає Страховик. Франшиза за Договором страхування сільськогосподарської продукції може бути встановлена у відсотках від страхової суми або в абсолютному розмірі.

7.9. Рівень страхового покриття може встановлюватись до показника страхової вартості (суми витрат на одиницю площі) або середньої врожайності сільськогосподарської культури чи показника страхової вартості сільськогосподарської тварини/птиці.

8. СТРОК ТА МІСЦЕ ДІЇ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

8.1. Строк дії Договору страхування

8.1.1. Строк дії Договору страхування встановлюється за згодою сторін та визначається у Договорі страхування.

8.1.2. Договір страхування набирає чинності з моменту внесення Страхувальником страхового платежу (його першої частини), якщо інше не передбачено Договором страхування.

8.2. Місце дії Договору страхування

8.2.1. Територія (місце) дії Договору страхування зазначається у Договорі страхування.

8.2.2. Під місцем дії Договору страхування відносно сільськогосподарських культур розуміється застрахована площа - поле (ділянка), що має територіальні ознаки відповідно до фіксованих координат за допомогою даних глобальної навігаційної супутникової системи та/або відповідно до чинних документів на користування землею, на якій вирощується сільськогосподарська культура: карт-схем полів (ділянок) та/або геоінформації відповідно до Державного земельного кадастру.

8.2.3. Сільськогосподарські тварини/птиця за цими Правилами вважаються застрахованими тільки на тій території, яка вказана у Договорі страхування. Якщо застраховані тварини/птиця вилучаються з визначеної в Договорі страхування території страхування без попереднього узгодження із Страховиком, страховий захист щодо цих тварин/птиці припиняється.

8.2.4. Договором страхування можуть бути передбачені виключення для окремих видів сільськогосподарської продукції, для яких може бути визначена інша територія страхування або може бути встановлена необмежена територія страхування.

9. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

9.1. Для укладання Договору страхування Страхувальник подає Страховику письмову заяву за формою, встановленою Страховиком, або іншим чином заявляє про свій намір укласти Договір страхування.

9.1.1. У випадку втрати Страхувальником оригінального примірника Договору страхування, укладеного в паперовій формі, йому видається дублікат. Після видачі дублікату втрачений оригінал Договору страхування вважається недійсним і страхове відшкодування за ним не здійснюється.

9.1.2. При укладанні Договору страхування Страхувальник надає Страховику, якщо інше не передбачено Договором страхування:

9.1.3.1. можливість оглянути сільськогосподарську продукцію, що підлягає страхуванню;

9.1.3.2. вичерпну достовірну інформацію про сільськогосподарську продукцію, що підлягає страхуванню;

9.1.3.3. інформацію про відомі йому небезпечні обставини, що можуть призвести до настання страхового випадку;

9.1.3.4. інформацію про події у минулому, які мали ознаки страхових випадків.

9.1.3. При укладанні Договору страхування Страховик має право отримати у Страхувальника додаткову інформацію (яка може бути невід'ємною частиною Договору страхування з моменту початку його дії):

9.1.4.1. довідку про фінансовий стан Страхувальника;

9.1.4.2. матеріали аудиторських та інших перевірок (у тому числі – аудиторський висновок);

9.1.4.3. документи, які підтверджують вартість предмету Договору страхування;

9.1.4.4. довідку або висновки відповідних органів або спеціалістів, та інші документи, необхідні для оцінки Страховиком ступеня страхового ризику;

9.1.4.5. інші дані та документи, які Страховик вважає необхідними для оцінки ступеня ризику, ідентифікації та вартості предмета Договору страхування.

9.1.4. Договір страхування укладається у письмовій формі. Факт укладання Договору страхування може посвідчуватися страховим свідоцтвом (полісом, сертифікатом), що є формою Договору страхування.

9.1.5. Подання заяви на страхування не зобов'язує жодну із сторін укласти Договір страхування. Страховик залишає за собою право відмовитися від укладання Договору страхування.

9.2. Особливості укладання Договору добровільного страхування сільськогосподарських культур

9.2.1. До заяви на страхування на вимогу Страховика надаються:

9.2.1.1. довідка із Державної служби статистики України про врожайність відповідної культури за останні 5 років, зокрема вибірка, згідно форми 29 сг, звіт про збір врожаю сільськогосподарських культур зі всіх площ – полів (ділянок) земель або довідка про врожайність, затверджена належним чином;

9.2.1.2. карта–схема землекористування;

9.2.1.3. технологічна карта вирощування сільськогосподарської культури (насадження);

9.2.1.4. дані, що характеризують сортову, посівну та врожайну якості насіння;

9.2.1.5. дані по сівозміні (схема сівозміни) на землях цього господарства;

9.2.1.6. розрахунок загальних витрат на одиницю посівної площі сільськогосподарської культури;

9.2.1.7. інформацію про страхові випадки у минулому.

9.2.2. Договір страхування може бути укладений на окрему культуру або кілька культур з відшкодуванням за кожну культуру.

9.2.3. Договір страхування укладається, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування:

9.2.3.1. при страхуванні озимих культур – після появи сходів восени, відновлення вегетації навесні;

9.2.3.2. при страхуванні багаторічних насаджень - до входження їх у зиму (припинення вегетації);

9.2.3.3. при страхуванні багаторічних сіяних трав посіву минулих років – перед входом їх у зиму, але не пізніше 01 грудня року укладання Договору страхування;

9.2.3.4. при страхуванні ярих зернових – після появи сходів навесні;

9.2.3.5. при страхуванні висаджених (насаджень) – після їхнього приживання.

9.2.4. Культури, які вирощуються у закритому ґрунті, приймаються на страхування не пізніше початку виробничого циклу (посіву, висадки), якщо інше не передбачене Договором страхування.

9.2.5. При укладанні договорів страхування посівів або врожаю сільськогосподарських культур та насаджень додається карта полів або насаджень з обов'язковим оглядом предмету Договору страхування, що приймається на страхування, за участю необхідних спеціалістів та інші документи, передбачені Договором страхування.

9.3. Особливості укладання договору добровільного страхування сільськогосподарських тварин/птиці

9.3.1. Перед укладанням Договору страхування сільськогосподарські тварини/птиці, що приймаються на страхування, мають бути обов'язково оглянуті Страховиком (представником Страховика) та/або незалежним експертом, якщо інше не передбачено Договором страхування. При укладанні Договору страхування Страховик має право вимагати у Страхувальника документи, які йому необхідні для оцінки страхового ризику (зокрема, баланс, висновок – довідку ветеринарного лікаря або державного органу ветеринарної медицини про стан здоров'я тварин/птиці, інформацію про проведені щеплення і профілактичні заходи щодо захворювань тварин/птиці, інформацію про умови утримання тварин/птиці, збитки за попередні роки тощо).

9.3.2. При укладанні Договору страхування Страхувальник зобов'язаний надати Страховику:

9.3.2.1. всі необхідні дані про тварин/птицю (на основі бухгалтерських документів) – якщо Страхувальник юридична особа; опис тварин/птиці (вид, ім'я (кличку), масть, вік тощо) – якщо Страхувальник фізична особа;

9.3.2.2. всю інформацію про відому йому небезпеку, яка може призвести до настання страхового випадку;

9.3.2.3. інформацію про страхові випадки у минулому, що призвели до пошкодження тварин/птиці.

9.3.3. Страховик має право отримати у Страхувальника документи, що підтверджують право власності на тварину/птицю (за наявності) та вартість сільськогосподарських тварин/птиці, паспорт великої рогатої худоби та ветеринарну карту до паспорта – при страхуванні цього виду тварин, а також копію паспорту та копію довідки про присвоєння індивідуального податкового номеру Страхувальника тощо, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

9.3.4. При страхуванні елітних (племінних) продуктивних тварин Страхувальник зобов'язаний пред'явити «Оціночний сертифікат», або інший документ, який підтверджує вартість застрахованої тварини.

9.3.5. При страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці на страхування приймається все поголів'я тварин/птиці окремого виду (якщо інше не передбачено умовами Договору страхування), яке належить на праві власності або на інших законних підставах Страхувальнику (Вигодонабувачу).

10. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТОРІН

10.1. Страхувальник має право:

10.1.1. укласти Договір страхування на користь іншої особи (Вигодонабувача) та змінювати, призначати інших Вигодонабувачів протягом строку дії Договору страхування;

10.1.2. отримати страхове відшкодування в разі настання страхового випадку в розмірі і порядку, передбачених Договором страхування;

10.1.3. ініціювати внесення змін і доповнень до умов Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами та законом;

10.1.4. достроково припинити дію Договору страхування в порядку, передбаченому цими Правилами та законом;

10.1.5. за письмовою заявою отримати у Страховика дублікат Договору страхування в разі втрати оригіналу);

10.1.6. оскаржити в судовому порядку відмову Страховика у здійсненні страхового відшкодування.

10.2. Страхувальник зобов'язаний:

10.2.1. своєчасно вносити страхові платежі в строки та в обсягах, визначених в Договорі страхування;

10.2.2. при укладанні Договору страхування надати інформацію Страховикові про всі відомі йому обставини, що мають істотне значення для оцінки страхового ризику, і надалі інформувати його про будь-яку зміну страхового ризику. Інформацією, що має істотне значення для оцінки страхового ризику, вважається інформація, що подається Страхувальником в заяві на страхування, а також будь-яка інша інформація, якою володіє Страхувальник, і яка може вплинути на судження Страховика щодо можливості прийняття сільськогосподарської продукції на страхування та на розмір страхового тарифу;

10.2.3. повідомити Страховика про інші чинні договори страхування щодо цього предмета Договору страхування;

10.2.4. надавати Страховику (представнику Страховика) можливість проведення огляду предмету страхування до укладання Договору страхування, у період його дії та після настання страхового випадку;

10.2.5. вживати заходів щодо запобігання та зменшення збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку;

10.2.6. повідомити Страховика про настання страхового випадку в строк, передбачений Договором страхування;

10.2.7. письмово і своєчасно повідомити Страховика про свою реорганізацію (для переукладання Договору страхування) або ліквідацію як юридичної особи (для дострокового припинення Договору страхування);

10.2.8. при настанні страхового випадку здійснити заходи, передбачені в Розділі 11 цих Правил;

10.2.9. утримувати застраховану сільськогосподарську продукцію у відповідності до протипожежних та інших правил, забезпечувати виконання вимог органів нагляду, дотримуватись правил агротехніки, вирощування та збирання врожаю, утримання сільськогосподарських тварин/птиці;

10.2.10. зберігати до прибуття Страховика (представника Страховика) пошкоджену і вцілілу сільськогосподарську продукцію в тому вигляді, в якому вона опинилась після настання страхового випадку;

10.2.11. передати Страховику всі необхідні документи і вживати всіх заходів для реалізації Страховиком права вимоги до винних осіб;

10.2.12. повернути Страховику отримане страхове відшкодування або його частину, якщо буде встановлена обставина, яка повністю або частково позбавляє Страхувальника права на отримання страхового відшкодування.

10.3. Страховик має право:

10.3.1. перевіряти всю надану Страхувальником інформацію щодо предмета Договору страхування;

10.3.2. після подання заяви на страхування та в період дії Договору страхування перевіряти відомості Страхувальника щодо достовірності визначення вартості сільськогосподарської продукції, достовірності наданої Страхувальником інформації про предмет страхування, в тому числі по первинних бухгалтерських документах;

10.3.3. відмовити у виплаті страхового відшкодування або зменшити його розмір у випадках та в порядку, передбачених Договором страхування, законом та цими Правилами;

10.3.4. відстрочити прийняття рішення про виплату страхового відшкодування або про відмову у виплаті у випадках, передбачених законом, цими Правилами та Договором страхування;

10.3.5. самостійно з'ясувати причини й обставини страхового випадку та надавати запити у компетентні органи, які володіють інформацією, щодо страхового випадку або розміру збитку;

10.3.6. у разі збільшення ступеня страхового ризику вимагати від Страхувальника сплати додаткового страхового платежу. В цьому випадку Страховик на власний розсуд або за заявою Страхувальника про зміни в ступені ризику може здійснити перерахунок страхового платежу, про що повинен повідомити в письмовій формі Страхувальника;

10.3.7. достроково припинити дію Договору страхування у порядку, передбаченому цими Правилами та законом;

10.3.8. вимагати сплати несплаченої частини страхового платежу до виплати страхового відшкодування або вирахувати з суми відшкодування несплачену частину страхового платежу, якщо страховий платіж сплачується Страхувальником в розстрочку (частинами);

10.3.9. за наявності причини для сумнівів в обґрунтованості (законності) виплати страхового відшкодування відстрочити прийняття рішення про виплату або відмову у виплаті до отримання підтвердження або спростування цих причин відповідними компетентними органами, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців;

10.3.10. проводити розслідування причин і обставин настання страхового випадку;

10.3.11. проводити оцінку понесеного Страхувальником збитку і розрахунок суми страхового відшкодування;

10.3.12. вимагати від Страхувальника та/або Вигодонабувача повернення виплаченого йому страхового відшкодування у випадку, якщо виявляться такі обставини, які відповідно до цих Правил та/або чинного законодавства України дають Страховику право на відмову у виплаті страхового відшкодування;

10.3.13. зменшити суму страхового відшкодування на суму відшкодування, сплаченого, в будь-якій формі третіми особами;

10.3.14. У разі виплати страхового відшкодування висунути в межах суми, виплаченої Страхувальникові, вимоги, які Страхувальник має до особи, відповідальної за завдану шкоду.

10.4. Страховик зобов'язаний:

10.4.1. ознайомити Страхувальника з умовами страхування та цими Правилами;

- 10.4.2. протягом двох робочих днів, як тільки стане відомо про настання страхового випадку, вжити заходів щодо оформлення всіх необхідних документів для своєчасного здійснення страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу;
- 10.4.3. при настанні страхового випадку здійснити виплату страхового відшкодування у передбачений Договором страхування строк. Страховик несе майнову відповідальність за несвоєчасне здійснення страхового відшкодування шляхом сплати Страхувальнику неустойки (штрафу, пені), розмір якої визначається умовами Договору страхування або законом;
- 10.4.4. відшкодувати витрати, понесені Страхувальником при настанні страхового випадку щодо запобігання або зменшення збитків, якщо це передбачено умовами Договору страхування;
- 10.4.5. за заявою Страхувальника у разі здійснення ним заходів, що зменшили страховий ризик, або збільшення вартості сільськогосподарської продукції переукласти з ним Договір страхування;
- 10.4.6. не розголошувати відомостей про Страхувальника та його майнове становище, крім випадків, встановлених законом.
- 10.5. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші права і обов'язки Страховика та Страхувальника, що не суперечать чинному законодавству України.
- 10.6. За невиконання або неналежне виконання прийнятих зобов'язань за Договором страхування сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством України.

11. ДІЇ СТРАХУВАЛЬНИКА ПРИ НАСТАННІ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ

- 11.1. У разі настання страхового випадку Страхувальник зобов'язаний:
- 11.1.1. вжити всіх можливих заходів, у тому числі рекомендованих Страховиком, для зменшення збитків та рятування застрахованого предмету Договору страхування;
- 11.1.2. виконати всі необхідні заходи для запобігання і усунення причин, які можуть спричинити додатковий збиток;
- 11.1.3. негайно, як тільки йому стане відомо, але не пізніше 2 (двох) робочих днів (якщо Договором страхування не передбачений інший строк), будь-яким способом повідомити Страховика з подальшим письмовим повідомленням. Письмове повідомлення повинно бути направлено Страховику протягом 3 (трьох) робочих днів з моменту настання страхового випадку (якщо Договором страхування не передбачений інший строк) рекомендованим листом, кур'єром, телеграфом, або вручено особисто представнику Страховика.
- 11.1.4. надати Страховику всю необхідну інформацію та документи, зазначені у цих Правилах, для встановлення факту настання страхового випадку, та визначення розміру збитку;
- 11.1.5. протягом 24 (двадцяти чотирьох) годин після настання страхового випадку, якщо інший строк не буде передбачено Договором страхування, повідомити компетентні органи: підрозділи/територіальні органи Міністерства внутрішніх справ, інші правоохоронні органи, Державну службу з надзвичайних ситуацій (пожежно-рятувальна служба, Український гідрометеорологічний центр), Державну службу України з питань безпеки харчових продуктів та захисту споживачів, Державну службу геології та надр України, тощо;
- 11.1.6. якщо є хоча б найменші підстави вважати, що збиток є наслідком протиправних дій третіх осіб, звернутися в правоохоронні органи, в компетенції яких даний випадок і надати Страховику відповідні документи;
- 11.1.7. надати Страховику (представнику Страховика) можливість проводити огляд і обстеження застрахованої сільськогосподарської продукції (врожаю, посівів, тварин/птиці), розслідування причин і розміру збитку;
- 11.1.8. вжити всіх заходів щодо забезпечення права вимоги до особи, відповідальної за заподіяння збитку.
- 11.2. У разі здійснення добровільного страхування сільськогосподарських культур Страхувальник додатково зобов'язаний:
- 11.2.1. зберегти до прибуття Страховика (представника Страховика) в незміненому стані пошкоджені або знищені сільськогосподарські культури, якщо це не призведе до збільшення збитку. Страховик протягом строку зазначеного в умовах Договору страхування з моменту отримання повідомлення про настання страхового випадку від Страхувальника повинен

направити для огляду сільськогосподарських культур свого представника, або дати письмову вказівку щодо подальших дій Страхувальника, якщо інше не передбачено Договором страхування;

11.2.2. забезпечити представнику Страховика можливість:

11.2.2.1. оглянути пошкоджені сільськогосподарські культури та місце настання страхового випадку;

11.2.2.2. брати участь у заходах щодо зменшення збитку та рятування застрахованих культур;

11.2.2.3. розслідувати і встановити факт, причини і обставини настання страхового випадку;

11.2.2.4. визначити розмір збитку;

11.2.2.5. скласти акт про страховий випадок. Акт складається на випадок загибелі або на кожен випадок пошкодження сільськогосподарських культур (багаторічних насаджень), про загибель чи пошкодження посівів/недобір чи повну відсутність очікуваного врожаю, про які Страхувальник повідомив Страховика, представником Страховика за участю Страхувальника (його уповноваженого представника), а також, при потребі, спеціалістів відповідного фаху (експертів).

11.3. У разі здійснення добровільного страхування сільськогосподарських тварин/птиці Страхувальник додатково зобов'язаний:

11.3.1. Забезпечити збереження туш тварин/птиці, що загинули внаслідок настання страхового випадку, до прибуття Страховика (представника Страховика) або уповноваженого ним експерта в тому вигляді, якого вони набули після події, якщо інше не обумовлено в Договорі страхування;

11.3.2. Погодивши місце та час, при потребі надати Страховику (представнику Страховика) або уповноваженому ним експерту можливість огляду загиблих тварин/птиці та/або місце страхового випадку, якщо тварини/птицю було викрадено.

11.4. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені також інші дії Страхувальника при настанні страхового випадку, що не суперечать закону.

12. ПЕРЕЛІК ДОКУМЕНТІВ, ЩО ПІДТВЕРДЖУЮТЬ НАСТАННЯ СТРАХОВОГО ВИПАДКУ ТА РОЗМІР ЗБИТКІВ

12.1. Для отримання страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур Страхувальник зобов'язаний подати Страховику наступні документи:

12.1.1. письмову заяву встановленої форми про настання страхового випадку з описом обставин його настання;

12.1.2. примірник Договору страхування;

12.1.3. фото-, відеоматеріали, описи, ескізи, плани і/або схеми, на яких зафіксований зовнішній вигляд знищених чи пошкоджених сільськогосподарських культур/насаджень (їх залишків) після настання страхового випадку, якщо надання таких документів прямо передбачено Договором страхування;

12.1.4. довідки (акти, висновки тощо) з компетентних органів (підрозділів/територіальних органів Міністерства внутрішніх справ України, Держпродспоживслужби, Державної служби України з надзвичайних ситуацій (Український гідрометеорологічний центр, пожежно-рятувальна служба (частина) та ін.), Державної служби геології та надр України тощо) про факт, причини та обставини настання страхового випадку та розмір збитку;

12.1.5. документи, що підтверджують право володіння предметом Договору страхування (державний акт на право власності на землю, договір оренди землі тощо);

12.1.6. документ, який підтверджує початок/відкриття/порушення кримінального провадження (довідка органу досудового розслідування, витяг з реєстру ЄРДР) – надається у разі, коли в розслідуванні обставин і причин настання страхового випадку зобов'язані брати участь правоохоронні органи;

12.1.7. акт огляду пошкоджених (знищених чи втрачених) сільськогосподарських культур чи багаторічних насаджень, підписаний Страховиком і Страхувальником, якщо такий акт складався за умовами Договору страхування;

12.1.8. бухгалтерські документи Страхувальника, що підтверджують розмір збитку на вимогу Страховика;

12.1.9. належним чином оформлені виписки з документів бухгалтерського обліку стосовно понесених фактичних затрат в межах агротехнологічних норм у цьому регіоні на посів (висаджування) та вирощування сільськогосподарської культури по цьому предмету Договору страхування з інформацією, яка дає змогу перевіряти достовірність поданої інформації (по страхуванню витрат на посів і вирощування сільськогосподарської культури);

12.2. Для отримання страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці Страхувальник (Вигодонабувач) зобов'язаний надати Страховику:

12.2.1. письмову заяву встановленої форми про настання страхового випадку з описом обставин його настання;

12.2.2. примірник Договору страхування;

12.2.3. документи, що підтверджують законне право володіння твариною/птиці (у разі наявності);

12.2.4. довідки (акти, висновки тощо) з компетентних органів (підрозділів/територіальних органів Міністерства внутрішніх справ України, інших правоохоронних органів, Держпродспоживслужби, Державної служби України з надзвичайних ситуацій (Український гідрометеорологічний центр, пожежно-рятувальна служба (частина) та ін.) та інших відповідних служб) з підтвердженням факту події, що може бути визнана страховим випадком, із зазначенням причини та обставин її виникнення, та/ або осіб винних в настанні страхового випадку (зокрема – рішення суду).

12.3. При загибелі (падежу) застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці внаслідок хвороби Страхувальник додатково до документів, визначених пунктом 12.2 цих Правил, зобов'язаний подати:

12.3.1. протокол розтину трупу застрахованої тварини/птиці із зазначенням причин її захворювання, загибелі (падежу) або вимушеного забою (евтаназії);

12.3.2. акт направлення тварини/птиці на вимушений забій (евтаназію), за його наявності;

12.3.3. документ що підтверджує непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини/птиці, за його наявності;

12.3.4. документи, що підтверджують здачу Страхувальником тварин/птиці на вимушений забій та отриману за це суму компенсації;

12.3.5. копія рішення карантинної інспекції або іншого уповноваженого ветеринарного органу про оголошення карантину в регіоні та про заходи боротьби із інфекційними хворобами;

12.3.6. довідку про середні ціни закупівлі м'яса або купівлі-продажу тварин/птиці виду, породи та віку, що відповідають виду, породі та віку застрахованих тварин/птиці, які склалися в місці страхування тварин/птиці на день настання страхового випадку;

12.3.7. квитанції, прибуткові ордери, товарно-касові чи інші розрахункові документи, що підтверджують витрати Страхувальника на проведення заходів щодо запобігання та зменшення збитків, в т.ч. сплату за лікування хворої тварини/птиці, медикаменти тощо.

12.4. При загибелі (падежу) застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці внаслідок нещасного випадку Страхувальник додатково до документів, визначених пунктом 12.2 цих Правил, зобов'язаний подати:

12.4.1. висновок – довідку ветеринарного лікаря або державного органу ветеринарної медицини про причини загибелі або вимушеного забою (евтаназії) застрахованої тварини/птиці;

12.4.2. експертний висновок лабораторії ветеринарно-санітарної експертизи, якщо тварина/птиця загинула внаслідок отруєння;

12.4.3. акт направлення тварини/птиці на вимушений забій (евтаназію), за його наявності;

12.4.4. документ що підтверджує непридатність до вживання м'яса (всієї туші або її частини) вимушено забитої тварини/птиці, за його наявності;

12.4.5. документи, що підтверджують здачу Страхувальником тварин/птиці на вимушений забій та отриману за це суму компенсації;

12.4.6. копія рішення карантинної інспекції або іншого уповноваженого ветеринарного органу про оголошення карантину в регіоні та про заходи боротьби із інфекційними хворобами;

12.4.7. квитанції, прибуткові ордери, товарно-касові чи інші розрахункові документи, що підтверджують витрати Страхувальника на проведення заходів щодо запобігання та зменшення збитків, в т.ч. сплату за лікування хворої тварини/птиці, медикаменти тощо.

12.5. При викраденні застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці Страхувальник додатково до документів, визначених пунктом 12.2 цих Правил, зобов'язаний подати документ, який підтверджує початок/відкриття/порушення кримінального провадження (довідка органу досудового розслідування, витяг з реєстру ЄРДР) за фактом настання страхового випадку.

12.6. При страхуванні сільськогосподарської продукції Договором страхування може бути передбачено подання інших документів, які необхідні для встановлення розміру збитків, що підлягають відшкодуванню.

12.7. Конкретний перелік документів, які мають бути надані Страховику при настанні страхового випадку, визначається умовами Договору страхування.

12.8. Документи, необхідні для здійснення виплати страхового відшкодування, надаються Страховику у формі оригінальних або нотаріально завірених примірників чи простих копій, за умови надання Страховику можливості звірки цих копій з оригінальними примірниками документів.

12.9. Усі документи повинні бути розбірливо написані або надруковані на бланках, мати відповідні печатки та підписи, а також назву, адресу та контактний телефон установи (організації), що видала документ.

13. ПОРЯДОК І УМОВИ ЗДІЙСНЕННЯ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ

13.1. Страхове відшкодування підлягає виплаті після повного встановлення обставин, причин і розмірів збитків, завданих внаслідок настання страхового випадку.

13.2. Загальна сума виплат страхового відшкодування за один або декілька страхових випадків, що сталися протягом строку дії Договору страхування, не може перевищувати страхової суми, визначеної у Договорі страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.3. Якщо у Договорі страхування передбачені ліміти відповідальності за окремим видом тварин/птиці, культур, одним страховим випадком, групою страхових випадків тощо, то Страховик здійснює виплату страхового відшкодування у межах встановлених лімітів відповідальності.

13.4. Якщо Страхувальник (Вигодонабувач) одержав відшкодування збитків від третіх осіб, Страховик виплачує лише різницю між сумою, що підлягає виплаті за умовами Договору страхування, і сумою, отриманою від третіх осіб.

13.5. Договір страхування, за яким сплачено страхове відшкодування, розмір якого менший за розмір страхової суми, зберігає чинність до кінця обумовленого строку дії, якщо інше не передбачене Договором страхування.

13.6. Якщо інше не передбачене Договором страхування, у разі настання страхового випадку страхове відшкодування визначається у розмірі прямого збитку Страхувальника (Вигодонабувача) внаслідок настання страхового випадку щодо кожної окремої культури з відрахуванням:

13.6.1. суми зменшення розміру страхового відшкодування у випадках, передбачених Правилами і Договором страхування;

13.6.2. розміру безумовної франшизи, якщо вона передбачена Договором страхування;

13.6.3. при настанні страхового випадку Страховик зобов'язаний у відповідності з умовами Договору страхування або закону здійснити виплату страхового відшкодування Страхувальнику або Вигодонабувачу, які повинні документально довести свій майновий інтерес у застрахованій сільськогосподарській продукції та факт настання страхового випадку.

13.7. Виплата страхового відшкодування здійснюється на підставі письмової заяви Страхувальника при наявності у Страховика всіх необхідних документів, зазначених у розділі 12 цих Правил, визначення обставин, причин, розміру і характеру заподіяного збитку, визнання Страховиком події страховим випадком та складання страхового акта або аварійного сертифікату.

13.8. Страхове відшкодування виплачується в розмірі прямого збитку в межах страхової суми та/або лімітів відповідальності, визначених Договором страхування.

13.9. Якщо це передбачено Договором страхування, Страховик здійснює відшкодування додаткових витрат, пов'язаних із страховим випадком в межах відповідних лімітів, встановлених Договором страхування.

13.10. Страхове відшкодування не виплачується, якщо розмір збитку не перевищує розміру франшизи.

13.11. Якщо збиток, який підлягає виплаті за Договором страхування, може бути відшкодовано також за іншим Договором (Договорами) страхування, Страховик несе відповідальність тільки пропорційно своїй частці від сукупного розміру страхових сум за усіма чинними Договорами страхування щодо цього предмета Договору страхування.

13.12. Для встановлення розміру збитків та визначення суми страхового відшкодування, до уваги можуть бути прийняті рішення суду, документи банківських установ, податкових органів, місцевих органів влади, висновки експертів, спеціалізованих фірм, висновки науково - дослідних інститутів та інших компетентних установ.

13.13. Страховик та Страхувальник мають право залучати за свій рахунок незалежних експертів до розслідування обставин страхового випадку.

13.14. При сплаті Страхувальником страхових платежів частинами страхове відшкодування може бути виплачене Страховиком пропорційно до сплачених Страхувальником страхових платежів від загальної страхової платежу за Договором страхування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.15. В разі, якщо Страхувальник (Вигодонабувач) своїми діями (бездіяльністю) перешкоджає Страховику в здійсненні права регресу до винної особи або унеможливив цей процес, Страховик звільняється від виплати страхового відшкодування, а якщо виплати вже були зроблені, то Страховик вправі вимагати повернення виплачених сум страхового відшкодування, що повинно бути обумовлено Договором страхування.

13.16. Договір страхування сільськогосподарської продукції, за яким виплачено страхове відшкодування, діє до кінця зазначеного у ньому строку дії в розмірі різниці між страховою сумою, обумовленою Договором страхування, і сумою виплаченого страхового відшкодування. Якщо страхове відшкодування виплачене у розмірі повної страхової суми, то дія Договору страхування припиняється.

13.17. Якщо у період дії Договору страхування страхові випадки виникали неодноразово, то попередні страхові виплати (якщо такі були проведені) на відповідну суму зменшують суму відповідальності Страховика щодо виплати страхового відшкодування, якщо інше не передбачено Договором страхування.

13.18. Якщо Договором страхування не передбачено інше, у разі настання страхового випадку за ризиком «протиправні дії третіх осіб» виплата страхового відшкодування проводиться за умови відкриття кримінального провадження і Страховик сплачує страхове відшкодування наступним чином:

13.18.1. перша частина – в розмірі, вказаному в Договорі страхування, – після отримання Страховиком копії документа, який підтверджує факт відкриття кримінального провадження (довідка органу досудового розслідування, витяг з реєстру ЄРДР);

13.18.2. друга частина – в розмірі, вказаному в Договорі страхування, – після отримання Страховиком копії документа, який підтверджує закриття кримінального провадження або направлення до суду обвинувального акта, клопотання про застосування примусових заходів медичного або виховного характеру у зазначеному кримінальному провадженні або закінчення шестимісячного терміну (якщо Договором страхування не зазначено інше) з дня початку/відкриття/порушення цього кримінального провадження, з врахуванням франшизи, протягом 10 (десяти) робочих днів з дня прийняття рішення та після забезпечення права регресної вимоги Страховику.

13.19. Після виплати страхового відшкодування до Страховика переходить у межах виплаченої суми право вимоги, яке Страхувальник (Вигодонабувач) має до особи, відповідальної за заподіяний збиток.

13.20. У випадку отримання Страхувальником повного відшкодування збитку від особи, відповідальної за заподіяний збиток, після виплати Страховиком страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання відшкодування збитку від особи, відповідальної за збиток, повернути Страховику отримане страхове відшкодування.

13.21. У випадку отримання Страхувальником часткового відшкодування збитку (менше розміру страхового відшкодування за Договором страхування) від особи, відповідальної за заподіяний збиток, після виплати страхового відшкодування, Страхувальник зобов'язаний протягом 10 (десяти) робочих днів з дня отримання такого часткового відшкодування, повернути Страховику страхове відшкодування в розмірі фактично отриманої від особи, відповідальної за збиток, частки відшкодування збитку.

13.22. У випадку отримання Страхувальником відшкодування частини збитку від відповідальної за збиток особи до виплати страхового відшкодування, виплата страхового відшкодування здійснюється за вирахуванням суми отриманої Страхувальником частини збитку.

13.23. Договором страхування сільськогосподарської продукції може бути передбачено інший порядок розрахунку та виплати страхового відшкодування, ніж той, що встановлений цими Правилами.

13.24. Особливості порядку і умов здійснення страхових виплат при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур

13.24.1. Якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір прямого збитку визначається Страховиком наступним чином:

13.24.1.1. у разі повної загибелі посівів (насаджень) – як добуток площі посівів (насаджень) загиблої сільськогосподарської культури (га) та фактичних затрат на посів (висадження) та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), але не більше розміру затрат, зазначеного у Договорі страхування;

13.24.1.2. у випадку часткової загибелі (пошкодження) посівів (насаджень) – як добуток площі посівів (насаджень) загиблої сільськогосподарської культури (га), фактичних затрат на посів (висадження) та вирощування сільськогосподарської культури, здійснених до настання страхового випадку (грн./га), і відсотку збитків, визначеного з урахуванням відсотку загиблих рослин сільськогосподарської культури внаслідок настання страхового випадку в загальній кількості рослин на одиницю площі сільськогосподарської культури;

13.24.1.3. у випадку повної загибелі посівів (насаджень) на всій або частині площі, внаслідок прямої дії страхових ризиків, визначається як добуток вартості врожаю з одного гектара, визначеної в Договорі страхування, на площу загиблої культури;

13.24.1.4. при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур, розмір збитку дорівнює вартості кількісних втрат врожаю основної продукції застрахованої культури (групи культур) з усієї площі посіву у господарстві, розрахованій як різниця між вартістю врожаю з 1 (одного) гектара, прийнятій при укладанні Договору страхування та вартістю фактично отриманого врожаю за цінами, які були прийняті для розрахунку при укладанні Договору страхування;

13.24.1.5. при страхуванні врожаю сільськогосподарських культур на основі індексу врожайності, розмір збитку визначається як різниця між страховою врожайністю з 1(одного) га з урахуванням рівня страхового покриття, яка визначена у Договорі страхування та фактичною середньою врожайністю в адміністративному районі (області), опублікованою Державною службою статистики України, на застраховану площу та на ціну, зазначену у Договорі страхування;

13.24.1.6. по загиблих багаторічних насадженнях (деревам, кущам), розмір збитку визначається виходячи з дійсної їх вартості з урахуванням зносу та вартості залишків;

13.24.1.7. визначення розміру збитку при страхуванні неотримання або недоотримання врожаю: розмір загального збитку при неотриманні або недоотриманні врожаю сільськогосподарських культур і багаторічних насаджень внаслідок настання події, що має ознаки страхової, визначається після оприбуткування врожаю Страхувальником або визначенням врожайності сторонами на пні (в залежності від умов Договору страхування),

виходячи з вартості кількісних втрат продукції культури або групи культур (в залежності від того, як вони були прийняті на страхування: вибірково, за групами культур) внаслідок події, що має ознаки страхової, і розраховується множенням різниці між врожайністю з 1 (одного) гектара (яка визначена у Договорі страхування) та фактичною врожайністю з 1 (одного) гектара отриманої у поточному році (зафіксованою в документах, після оприбуткування або відповідних актах визначення врожайності) на фактичну площу посіву та на ціну, вказану в Договорі страхування.

13.24.2. При страхуванні сільськогосподарських культур закритого ґрунту та їх врожаю Страховик приймає рішення про виплату страхового відшкодування за умови, що було пошкоджено саму споруду та/або засоби її комунікації, а по ризику «крадіжка» – за наявності слідів, які підтверджують злочин, а саме: проникнення у споруди закритого ґрунту шляхом зламу дверей чи вікон, з застосуванням відмичок, підроблених ключів або інших інструментів чи технічних засобів тощо, що підтверджено компетентним органом.

13.24.3. Розмір прямого збитку визначається у відсотках від розміру загального збитку, встановленого комісією і зафіксованого в актах обстеження після настання кожного страхового випадку, якщо інше не передбачено Договором страхування. Страхове відшкодування не може перевищувати розміру прямого збитку, понесеного Страхувальником. Відповідно до цих Правил відшкодуванню підлягають тільки прямі збитки.

13.24.4. У разі повної загибелі чи пошкодження сільськогосподарських культур внаслідок настання страхового випадку, коли з метою зменшення можливих збитків необхідно провести підсів або пересів сільськогосподарських культур відповідно, Страховик відшкодовує Страхувальникові вартість витрат на пересів (підсів) в межах відповідної страхової суми, якщо це передбачено Договором страхування. Вартість врожаю знову посіяних або підсіяних культур враховується як отриманий очікуваний врожай.

13.24.5. Середня вартість врожаю знову посіяних або підсіяних культур визначається:

13.24.5.1. при пересіві іншими культурами – виходячи із вартості врожаю за цінами реалізації;

13.24.5.2. при пересіві тією ж культурою, а також при підсіві – виходячи із середньої вартості врожаю вказаного в Договорі страхування;

13.24.5.3. згідно опціону ціни (на одиницю продукції) запропонованого Страховиком у Договорі страхування.

13.24.6. Якщо будь-яку культуру посіяно на площі більшій, ніж була прийнята на страхування, розмір збитку в разі її загибелі визначається з розрахунку всієї фактичної площі посіву цієї культури. Сума страхового відшкодування виплачується пропорційно відсотку, який становить площа культури за Договором страхування від фактично посіяної.

13.25. Особливості порядку і умов здійснення страхових виплат при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці

13.25.1. Якщо інше не передбачено Договором страхування, розмір збитку та належного до сплати страхового відшкодування розраховується, виходячи з наступного:

13.25.1.1. у разі протиправних дій третіх осіб виплата проводиться за умови відкриття кримінального провадження у розмірі дійсного збитку на момент настання страхового випадку у межах страхової суми, що припадає на одну тварину/птицю цього виду за Договором страхування, з вирахуванням франшизи, – після отримання Страховиком одного з документів, який Страхувальник отримає раніше – документа, який підтверджує закінчення досудового розслідування, чи постанови про зупинення розслідування, або постанови про закриття кримінального провадження у зазначеному кримінальному провадженні;

13.25.1.2. у разі загибелі, падежу або вимушеного забою застрахованих тварин/птиці страхове відшкодування здійснюється в розмірі дійсного збитку на момент настання страхового випадку у межах страхової суми, що припадає на одну тварину/птицю цього виду за Договором страхування, з вирахуванням франшизи та суми, вирученої за здане м'ясо та шкіру;

13.25.1.3. у разі вимушеного забою (за розпорядженням спеціаліста ветеринарної медицини, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізотією) страхове відшкодування виплачується у розмірі прямого збитку на момент настання страхового випадку, але не більше страхової суми, що припадає на одну тварину/птицю цього виду за Договором страхування, з

вирахуванням суми, вирученої за здане м'ясо та шкіру. Вартість м'яса і шкіри визначається документом, виданим організацією, якій було продано м'ясо та шкіра. У разі відсутності такого документа, вартість м'яса і шкіри визначається за середньоринковою вартістю м'яса та шкіри на день забою тварини/птиці. У разі визнання м'яса загиблих тварин/птиці, непридатним для подальшого використання, Страхувальник на вимогу Страховика зобов'язаний надати письмовий висновок державного органу ветеринарної медицини з зазначенням причини такого висновку. Якщо м'ясо визнано повністю непридатним для їжі, то з суми страхового відшкодування вартість зданого м'яса і шкіри не вираховується.

13.25.2. В разі наявності придатного для вживання м'яса у вимушено забитої або загиблої тварини/птиці, для окремих видів продуктивних тварин встановлюються норматив виходу м'яса від живої ваги тварини, а саме:

Велика рогата худоба	Середньої вгодованості	46,1 %
	Нижче середньої вгодованості	43,0 %
	Худа	39,1 %
Коні віком від 1 року	1 категорія	54,2 %
	2 категорія	50,7 %
Коні віком від 6 місяців до 1 року	1 категорія	54,2 %
	2 категорія	50,7 %
Свині	Середньої вгодованості	66,8 %
	Нижче середньої вгодованості	63,3 %

13.25.3. Якщо Страхувальником надано довідку про здачу тварин/птиці на вимушений забій та отриману за це суму компенсації, в якій вказана кількість реалізованого м'яса, яка є навіть меншою норми виходу, то розмір збитку розраховується виходячи з розміру страхової суми для окремої тварини/птиці, помножену на кількість забитих тварин/птиці в цьому виді, з урахуванням додаткових, передбачених Договором страхування, витрат Страхувальника та вирахуванням придатного до споживання та реалізованого м'яса, вихід якого розраховано за вищевказаним нормативом.

13.25.4. Додаткові витрати відшкодовуються Страховиком, якщо вони були передбачені за Договором страхування, в межах ліміту відповідальності, вказаного в Договорі страхування, за умови, що ці витрати були необхідні для рятування застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці чи з метою зменшення збитків та були попередньо погоджені сторонами.

13.25.5. Розмір збитку при страхуванні бджолосімей визначається наступним чином:

13.25.5.1. у разі загибелі (знищення) або викрадення – в розмірі страхової суми за цим видом бджіл на одну бджолосім'ю, помножену на кількість загиблих (знищених) або викрадених бджолосімей;

13.25.5.2. у разі пошкодження вулика – в розмірі узгодженої зі Страхувальником вартості ремонту, встановленої на підставі квитанції або іншого розрахункового документа організації, яка проводила ремонт.

13.25.5.3. Розмір збитку за загиблими або вимушено забитими хутровими звірами визначається із вирахуванням вартості шкурок. У разі падежу кролів сума збитку встановлюється із вирахуванням вартості шкурок, а при вимушеному забої – з вирахуванням вартості шкурок та придатного до вживання м'яса.

13.25.6. При викраденні застрахованих тварин/птиці внаслідок протиправних дій третіх осіб розмір збитку визначається окремо для кожного виду тварин/птиці в повному розмірі страхової суми для окремої тварини/птиці, помножену на кількість викрадених тварин/птиці.

14. СТРОК ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ЗДІЙСНЕННЯ, ВІДМОВУ У ЗДІЙСНЕННІ ВИПЛАТИ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ АБО ПРИЙНЯТТЯ РІШЕННЯ ПРО ВІДСТРОЧКУ РІШЕННЯ ПРО ВИПЛАТУ АБО ВІДМОВУ У ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

14.1. Страховик приймає рішення про виплату, про відмову у виплаті страхового відшкодування або про відстрочку рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування протягом 15 (п'ятнадцяти) робочих днів після отримання останнього з переліку документів, що підтверджують настання страхового випадку і розмір збитків, якщо Договором страхування не передбачено інше, та, у разі прийняття рішення про виплату, складає страховий акт.

14.2. Страховик зобов'язаний здійснити виплату страхового відшкодування в строк, вказаний в Договорі страхування, але не пізніше 1 (одного) місяця з дня прийняття рішення про виплату страхового відшкодування.

14.3. За наявності підстав для сумнівів щодо обґрунтованості (законності) страхової виплати Страховик може відкласти рішення про виплату або відмову у виплаті до отримання підтвердження або спростування цих причин компетентними органами, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

14.4. Страховик має право відкласти рішення про виплату або відмову у виплаті страхового відшкодування:

14.4.1. якщо Страховик не має достатньо інформації, що підтверджує факт, причини і обставини настання страхового випадку, - до отримання усієї необхідної інформації та документів, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців;

14.4.2. у випадку, якщо органами внутрішніх справ відкрито кримінальне провадження або розпочато судовий процес проти Страхувальника чи його працівників, або відкрито кримінальне провадження щодо Вигодонабувача та ведеться розслідування обставин, що привели до настання страхового випадку, - до закінчення розслідування та/або судового провадження, якщо інше не обумовлено Договором страхування, але не довше, ніж на 6 (шість) місяців.

14.5. Про відмову у виплаті страхового відшкодування або про прийняття рішення про відкладення строку прийняття рішення про виплату Страховик письмово повідомляє Страхувальника не пізніше 15 (п'ятнадцяти) робочих днів з викладенням мотивації прийняття рішення або обґрунтуванням причин відмови.

14.6. Відмову Страховика у виплаті страхового відшкодування може бути оскаржено Страхувальником у судовому порядку.

15. ПРИЧИНИ ВІДМОВИ У СТРАХОВІЙ ВИПЛАТІ АБО ВИПЛАТІ СТРАХОВОГО ВІДШКОДУВАННЯ

15.1. Підставою для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування є:

15.1.1. навмисні дії Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, спрямовані на настання страхового випадку. Зазначена норма не поширюється на дії, пов'язані з виконанням ними громадянського чи службового обов'язку, в стані необхідної оборони (без перевищення її меж) або захисту майна, життя, здоров'я, честі, гідності та ділової репутації. Кваліфікація дій Страхувальника або особи, на користь якої укладено Договір страхування, встановлюється відповідно до чинного законодавства України;

15.1.2. вчинення Страхувальником - фізичною особою або іншою особою, на користь якої укладено Договір страхування, умисного злочину, що призвів до настання страхового випадку;

15.1.3. подання Страхувальником свідомо неправдивих відомостей про предмет Договору страхування або про факт настання страхового випадку;

15.1.4. отримання Страхувальником повного відшкодування збитків від особи, винної у їх заподіянні;

15.1.5. несвоєчасне повідомлення Страхувальником про настання страхового випадку без поважних на це причин або створення Страховику перешкод у визначенні обставин, характеру та розміру збитків;

- 15.1.6. невиконання Страхувальником своїх зобов'язань за Договором страхування;
- 15.1.7. відмова Страхувальника (Вигодонабувача) від права вимоги до особи, відповідальної за заподіяний збиток, або коли здійснення цього права стало неможливим з вини Страхувальника (Вигодонабувача);
- 15.1.8. неподання Страхувальником документів, що підтверджують факт, причини і обставини настання страхового випадку, розмір збитку та виконання Страхувальником умов Договору страхування, протягом одного року з дати отримання Страхувальником останнього письмового запиту Страховика, якщо інший строк не буде передбачено Договором страхування;
- 15.1.9. інші випадки, передбачені законом.
- 15.2. Додатковими підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських культур є:
  - 15.2.1. загибель врожаю з вини Страхувальника;
  - 15.2.2. здійснення Страхувальником пересівання (пересаджування) заорювання, культивування, дискування чи випас худоби на пошкоджених, загиблих площах – полях (ділянках) застрахованих сільськогосподарських культур до складання відповідного акту обстеження стану рослин Страховиком;
  - 15.2.3. порушення Страхувальником агротехнічних вимог щодо вирощування та догляду за сільськогосподарськими культурами, неякісного збирання врожаю, а також вимог визначених приписами станцій захисту рослин, карантинної станції та інших компетентних органів в повному обсязі;
  - 15.2.4. порушення Страхувальником (Вигодонабувачем) правил та норм пожежної безпеки, правил та умов використання застрахованого предмету, в тому числі спеціалізованої техніки, недотримання техніки безпеки, незабезпечення охорони врожаю, посівів, насаджень особливо садів, виноградників, розсадників та овочевих культур;
  - 15.2.5. передача Страхувальником після укладання Договору страхування без погодження із Страховиком, предмету Договору страхування в оренду чи позичку;
  - 15.2.6. навмисного введення Страховика або його представників в оману при визначенні причин або розмірів збитку.
- 15.3. Додатковими підставами для відмови Страховика у виплаті страхового відшкодування при добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці є:
  - 15.3.1. Невиконання або неналежне виконання Страхувальником протипожежних правил, а також вимог компетентних органів нагляду; порушення зооветеринарних вимог щодо утримання і годівлі застрахованих тварин/птиці, в проведенні ветеринарно-профілактичних заходів стосовно вакцинації застрахованих сільськогосподарських тварин/птиці;
- 15.4. Умовами Договору страхування можуть бути передбачені інші підстави для відмови у здійсненні страхового відшкодування, якщо це не суперечить закону.

16. УМОВИ ПРИПИНЕННЯ ДОГОВОРУ СТРАХУВАННЯ

- 16.1. Дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:
  - 16.1.1. закінчення строку дії Договору страхування;
  - 16.1.2. виконання Страховиком зобов'язань перед Страхувальником або Вигодонабувачем у повному обсязі;
  - 16.1.3. несплати Страхувальником страхових платежів у встановлені Договором страхування строки. При цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у випадку, якщо перший (або черговий) страховий платіж не був сплачений за письмовою вимогою Страховика протягом десяти робочих днів з дня пред'явлення такої вимоги Страхувальнику, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування;
  - 16.1.4. ліквідації Страхувальника – юридичної особи або смерті Страхувальника – фізичної особи-підприємця, чи втрати ним повної дієздатності, за винятком випадків, передбачених статтями 22, 23 і 24 Закону України «Про страхування»;
  - 16.1.5. ліквідації Страховика у порядку, встановленому законодавством України;
  - 16.1.6. прийняття судового рішення про визнання Договору страхування недійсним;
  - 16.1.7. в інших випадках, передбачених чинним законодавством України.

16.2. При страхуванні сільськогосподарських культур дія Договору страхування припиняється за згодою сторін, а також у разі:

16.2.1. завершення робіт по збиранню врожаю сільськогосподарських культур, коли за агротехнічними умовами цієї місцевості і цього року врожай культури повинен бути вже зібраним, якщо це передбачено Договором страхування;

16.2.2. виявлення в результаті спільного первинного огляду посівів під час строку дії Договору страхування відсутності чи недостатньої кількості сходів, недосягнення рослинами відповідної фази розвитку, при цьому Договір страхування вважається достроково припиненим у відношенні полів (ділянок), на яких спостерігаються несприятливі сходи чи їхня відсутність, – якщо це передбачено Договором страхування.

16.3. Дію Договору страхування може бути достроково припинено за вимогою Страхувальника або Страховика, якщо це передбачено умовами Договору страхування.

16.4. Про намір достроково припинити дію Договору страхування (розірвання Договору страхування) будь-яка сторона зобов'язана повідомити іншу не пізніше як за 30 (тридцять) календарних днів до дати припинення дії Договору страхування, якщо інше не передбачено умовами Договору страхування.

16.5. У разі дострокового припинення дії Договору страхування за вимогою Страхувальника Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з відрахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування. Якщо вимога Страхувальника обумовлена порушенням Страховиком умов Договору страхування, то останній повертає Страхувальнику сплачені ним страхові платежі повністю.

16.6. У разі дострокового припинення Договору страхування за вимогою Страховика Страхувальнику повертаються повністю сплачені ним страхові платежі. Якщо вимога Страховика обумовлена невиконанням Страхувальником умов Договору страхування, то Страховик повертає йому страхові платежі за період, що залишився до закінчення дії Договору страхування, з вирахуванням нормативних витрат на ведення справи, визначених при розрахунку страхового тарифу, фактичних виплат страхового відшкодування, що були здійснені за цим Договором страхування.

16.7. Повернення платежів здійснюється протягом семи робочих днів після припинення дії Договору страхування, якщо інший строк не обумовлений за згодою сторін.

16.8. Не допускається повернення коштів готівкою, якщо платежі було здійснено в безготівковій формі, за умови дострокового припинення Договору страхування.

16.9. Внесення змін в умови Договору страхування здійснюється за згодою сторін та оформляється письмово окремим документом, що стає невід'ємною частиною Договору страхування з дати його підписання сторонами.

16.10. Якщо інше не передбачено Договором страхування, усі заяви та повідомлення, що направляються сторонами Договору страхування одна одній, будуть вважатися зробленими належним чином, тільки якщо вони здійсненні у письмовій формі та надіслані рекомендованим листом, кур'єром, телеграфом, або врученні особисто за зазначеними адресами сторін. Датою отримання таких повідомлень буде вважатися дата їх особистого вручення або дата поштового штемпеля відділу зв'язку одержувача.

17. ПОРЯДОК ВИРІШЕННЯ СПОРІВ

17.1. Будь-які спори, які виникають між сторонами за Договором страхування, підлягають врегулюванню шляхом переговорів.

17.2. У разі неможливості досягнення згоди між сторонами у процесі переговорів будь-які спори вирішуються згідно з чинним законодавством України.

18. ОСОБЛИВІ УМОВИ

18.1. При укладанні Договору страхування сторони можуть домовитись про зміни чи виключення окремих положень Правил і про включення в Договір страхування умов, що відрізняються від положень Правил страхування, якщо такі умови чи доповнення не суперечать чинному законодавству України. Умови Договору страхування мають пріоритет над цими Правилами. Положення, які не врегульовані в цих Правилах, регулюються чинним законодавством України.

18.2. У разі здійснення Страховиком страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою відповідно до Закону України «Про особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою», сторони Договору страхування керуються нормативно-правовими актами, що регулюють особливості страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.

У разі суперечностей між цими Правилами та Умовами страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою, застосуванню підлягають положення Умов страхування сільськогосподарської продукції з державною підтримкою.

18.3. Обставини непереборної сили. сторони Договору страхування звільняються від відповідальності за невиконання своїх зобов'язань за Договором страхування на час дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин), визнаних такими згідно із законодавством України.

Додаток 1
ДО ПРАВИЛ СТРАХУВАННЯ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ

**Базові тарифи (у відсотках від страхової суми),
що застосовуються при страхуванні
сільськогосподарських культур**

1. Річні базові страхові тарифи по добровільному страхуванні сільськогосподарських культур в залежності від групи ризиків, встановлені у відсотках від страхової суми:

Річні (базові) тарифи по добровільному страхуванню сільськогосподарських культур

Таблиця 1

№ п/п	Страхові ризики /Групи ризиків	Озимі культури	Ярі, зернові культури	Технічні культури	Кормові культури	Овочеві культури	Культури у закритому ґрунті	Інші сільсько-господарські культури
1	Град (крупний град), удар (влучення) блискавки	1,4	1,5	1,5	1,3	1,5	1,0	1,3
2	Заморозки, сильний мороз, ожеледь, вимерзання, випрівання, випирання, льодова кірка	1,0	1,0	0,8	0,8	1,0	-	1,0
3	Лавина, земельний зсув, земельний або земельно-водний сель; сильний вітер, включаючи смерч, ураган, бурю, шквал; суховій; пилова буря, видування; тривалий (затяжний) дощ, злива (сильна злива), паводок (повінь, поводь, високі рівні води), вимокання	1,1	1,1	1,1	1,5	1,2	1,5	1,1
4	Землетрус	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
5	Посуха (засуха) чи зневоднення на землях, які підлягають примусовому зрошенню або заводненню, сильна спека, ґрунтова кірка, випадіння рослин, несправжня перезимівля	2,0	2,0	1,0	1,2	1,0	-	1,1
6	Інші стихійні лиха (стихійні метеорологічні явища)	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	1,0	0,5
7	Ураження хворобами та шкідниками	1,0	1,0	1,0	1,0	1,5	-	1,0
8	Пожежа (крім лісових пожеж)	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
9	Падіння літальних апаратів, їх уламків, частин чи вантажу	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05	0,05
10	Протиправні дії третіх осіб	0,3	0,2	0,3	0,2	0,5	0,2	0,3

11	Пошкодження тваринами (напад тварин)	0,3	0,3	0,2	0,2	0,3	0,1	0,2
----	--------------------------------------	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----

2. Конкретні розміри страхових тарифів встановлюються при укладанні Договору страхування з врахуванням коригуючого коефіцієнту від 0,2 до 7,0, що залежить від збитковості за попередній період, розміру страхової суми, умов та зони вирощування сільськогосподарських культур тощо.

3. Коригуючі коефіцієнти до річних базових страхових тарифів в залежності від способу визначення страхової суми

Таблиця 2

Спосіб визначення страхової суми	Коригуючий коефіцієнт
по вартості врожаю	1,0
по вартості планово-нормативних витрат	0,6

4. У випадку страхування від двох і більше страхових ризиків до базових страхових тарифів може застосовуватись коригуючий коефіцієнт від 0,3 до 1,0.

5. При страхуванні тільки на випадок повної загибелі сільськогосподарських культур використовується коригуючий коефіцієнт від 0,1 до 1,0.

6. У випадку застосування франшизи до базових страхових тарифів може використовуватись коригуючий коефіцієнт від 0,1 до 1,0.

7. У випадку застосування рівня покриття до базових страхових тарифів може використовуватись коригуючий коефіцієнт від 0,1 до 3,0

8. При укладанні Договору страхування на строк менше одного року страхові тарифи розраховуються з використанням коефіцієнту короткостроковості, при цьому неповний місяць дії Договору страхування приймається за повний:

Таблиця 3

Строк страхування, міс.	до 3 міс.	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт короткостроковості	0,65	0,7	0,75	0,8	0,85	0,90	0,95	1,0	1,0

9. При укладанні Договору страхування розмір страхового тарифу визначається множенням базового страхового тарифу на відповідні коригуючі коефіцієнти. Конкретний розмір страхового тарифу зазначається в Договорі страхування.

10. Допускається використання інших коригуючих коефіцієнтів в діапазоні 0,1 – 5,0.

11. Норматив витрат на ведення справи складає до 75 % страхового платежу. Конкретний розмір нормативу витрат на ведення справи зазначається в Договорі страхування.

**Базові тарифи (у відсотках від страхової суми),
що застосовуються при страхуванні
сільськогосподарських тварин/птиці**

1. Річні базові страхові тарифи по добровільному страхуванні сільськогосподарських тварин/птиці в залежності від групи ризиків, встановлені у відсотках від страхової суми:

Річні (базові) тарифи по добровільному страхуванню сільськогосподарських тварин/птиці

Таблиця 1

Страхові ризики /Групи ризиків	Страховий тариф, %							
	ВРХ	Кони	Свині	Вівці, кози	Кролі	Хутрові тварини	Свійська птиця	Інші с/г тварини
1. Загибель, падіж або вимушений забій внаслідок:								
1.1. пожежі, вибуху, удару (влучення) блискавки	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
1.2. стихійних лих (стихійних метеорологічних явищ)	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
1.3. нещасного випадку	0,7	1,1	0,6	1,2	0,6	0,6	0,8	0,6
1.4. захворювання (хвороби, в т.ч. інфекційної)	3,5	5,2	6,2	6,3	7,1	7,4	7,0	7,4
1.5. патологічних пологів	0,6	0,5	0,3	0,4	0,2	0,2	0,1	0,2
1.6. аварійних випадків	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
2. Протиправні дії третіх осіб	0,7	1,5	0,7	0,8	1,2	1,5	0,7	1,5
3. Вимушений забій (за розпорядженням Держпродспоживслужби, пов'язаний з проведенням заходів по боротьбі з епізоотією)	1,5	1,9	1,5	1,5	2,0	2,0	3,0	3,0

2. Базові річні тарифи зі страхування витрат на лікування сільськогосподарських тварин/птиці у зв'язку з захворюванням чи травмою чи інших додаткових витрат, пов'язаних зі страховим випадком, і зазначених в Договорі страхування складають 10% від ліміту відповідальності, встановленого в Договорі страхування для таких витрат.

3. Конкретний розмір страхового тарифу встановлюється при укладанні Договору страхування з врахуванням коригуючого коефіцієнту від 0,2 до 7,0, що залежить від збитковості за попередній період, регіону, умов утримання, віку тварин/птиці та інших чинників, що впливають на величину ризику.

4. У випадку застосування умовних чи безумовних франшиз до річних базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від 0,5 до 1,0.

5. У випадку застосування рівня покриття до річних базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від 0,1 до 2,0.

6. У випадку страхування від двох і більше страхових ризиків до річних базових страхових тарифів можуть застосовуватись коригуючі коефіцієнти від 0,4 до 1,0.

7. При страхуванні груп тварин/птиці (більше десяти) для визначення річного базового страхового тарифу використовується коригуючий коефіцієнт від 0,5 до 1,0.

8. При укладанні Договору страхування на строк менше одного року страхові тарифи розраховуються з використанням коефіцієнтів короткостроковості, при цьому неповний місяць дії Договору страхування приймається за повний:

Таблиця 2

Строк страхування, міс	до 3 міс.	4	5	6	7	8	9	10	11
Коефіцієнт короткостроковості	0,5	0,6	0,65	0,7	0,75	0,80	0,85	0,90	0,95

9. При укладанні Договору страхування розмір страхового тарифу визначається множенням базового страхового тарифу на відповідні коригуючі коефіцієнти. Конкретний розмір страхового тарифу зазначається в Договорі страхування.

10. Норматив витрат на ведення справи складає до 75% страхового платежу. Конкретний розмір нормативу витрат на ведення справи зазначається в Договорі страхування.

Прошито, пронумеровано, печаткою скріплено
37 (тридцять сім) сторінок

Голова Правління
ПРАТ «СК «УНІВЕРСАЛЬНА»

«21» вересня 2023 р. /Музичко О.В./

